

**RAMMASAMNINGUR SAMEINUÐU
ÞJÓÐANNA UM
LOFTSLAGSBREYTINGAR**

Aðilar að samningi þessum

sem viðurkenna að breytingar á loftslagi jarðarinnar og skaðleg áhrif þeirra séu sameiginlegt viðfangsefni mannkynsins,

sem hafa áhyggjur af því að starfsemi manna hefur verulega aukið styrk gróðurhúsalofttegunda í andrúmsloftinu, að þessi viðbót auki gróðurhúsaáhrifin í náttúrunni, og að þetta muni almennt hafa þær afleiðingar að yfirborð jarðar og andrúmsloft hitni enn meir og kunni að hafa skaðleg áhrif á vistkerfi náttúrunnar og mannkynið,

sem veita því athygli að mestur hluti útstreymis gróðurhúsalofttegunda um allan heim fyrir og nú hefur átt upptök sín í þróuðum löndum, að útstreymi á mann í þróunarlöndum er enn tiltölulega lítið og að sá hluti útstreymis á heimsvísu sem stafar frá þróunarlöndum mun vaxa til þess að mæta félagslegum þörfum þeirra og þróun,

sem gera sér grein fyrir hlutverki og mikilvægi viðtaka og geyma fyrir gróðurhúsalofttegundir, í vistkerfum á landi og í sjó,

sem veita því athygli að margir óvissuþættir eru í spám um loftslagsbreytingar, einkum með tilliti til þess hvenær, hve miklar og hvernig þær breytingar verða á hverju svæði,

sem viðurkenna að loftslagsbreytingar eru þess eðlis um allan heim að þörf er á sem mestri samvinnu allra þjóða og þátttöku þeirra í öflugum og viðeigandi alþjóðlegum viðbrögðum, í samræmi við sameiginlega en ólíka ábyrgð þeirra og getu hvers og eins, svo og félagslegar og efnahagslegar aðstæður þeirra,

**UNITED NATIONS FRAMEWORK
CONVENTION ON
CLIMATE CHANGE**

The Parties to this Convention,

Acknowledging that change in the Earth's climate and its adverse effects are a common concern of humankind,

Concerned that human activities have been substantially increasing the atmospheric concentrations of greenhouse gases, that these increases enhance the natural greenhouse effect, and that this will result on average in an additional warming of the Earth's surface and atmosphere and may adversely affect natural ecosystems and humankind,

Noting that the largest share of historical and current global emissions of greenhouse gases has originated in developed countries, that per capita emissions in developing countries are still relatively low and that the share of global emissions originating in developing countries will grow to meet their social and development needs,

Aware of the role and importance in terrestrial and marine ecosystems of sinks and reservoirs of greenhouse gases,

Nothing that there are many uncertainties in predictions of climate change, particularly with regard to the timing, magnitude and regional patterns thereof,

Acknowledging that the global nature of climate change calls for the widest possible cooperation by all countries and their participation in an effective and appropriate international response, in accordance with their common but differentiated responsibilities and respective capabilities and their social and economic conditions,

sem minnst viðkomandi ákvæða úr yfirlýsingu ráðstefnu Sameinuðu þjóðanna um umhverfi mannsins sem samþykkt var í Stokkhólmi 16. júní 1972,

sem minnst einnig að í samræmi við stofnskrá Sameinuðu þjóðanna og grundvallarreglur þjóðaréttar hafa ríki óskoraðan rétt til að hagnýta sér sínar eigin auðlindir í samræmi við eigin stefnumið í umhverfis- og þróunarmálum, og bera þá ábyrgð að tryggja að starfsemi innan lögsögu þeirra eða undir þeirra stjórn valdi ekki tjóni á umhverfi annarra ríkja eða svæða utan lögsögumarka einhvers ríkis,

sem staðfesta að nýju fullveldisreglu ríkja í alþjóðlegri samvinnu að takast á við loftslagsbreytingar,

sem viðurkenna að ríki ættu að koma á virkri umhverfislöggjöf, að umhverfisstaðlar, stjórnunarmarkmið og forgangs röðun ættu að endurspeglja það umhverfis- og þróunarsambandi sem þau gilda um, og að staðlar sem nokkur lönd nota kunna að vera óhentugir og óréttlætalega kostnaðarsamir, efnahagslega og félagslega, fyrir önnur lönd, einkum þróunarlöndin,

sem minnst ákvæða í ályktun Allsherjarpingsins nr. 44/228 frá 22. desember 1989 um Heimsráðstefnu Sameinuðu þjóðanna um umhverfi og þróun, og ályktanir 43/53 frá 6. desember 1988, 44/207 frá 22. desember 1989, 45/212 frá 21. desember 1990 og 46/169 frá 19. desember 1991 um verndun loftslags um allan heim fyrir núverandi og komandi kynslóðir,

sem minnst einnig ákvæða í ályktun Allsherjarpingsins nr. 44/206 frá 22. desember 1989 um möguleg skaðleg áhrif vegna hækkunar á yfirborði sjávar á eyjar og strandsvæði, sérstaklega þau sem liggja lágt yfir sjávarmáli, og viðeigandi ákvæði í ályktun Allsherjarpingsins nr. 44/172 frá 19. desember 1989 um framkvæmd áætlunar um aðgerðir til að sporna gegn eyðimerkurmyndun,

sem minnst ennfremur Vínarsamningsins um verndun ósónlagsins, 1985, og Montreal bókunarinnar um efni sem valda rýrnun ósónlagsins, 1987, eins og hún var aðlöguð og breytt 29. júní 1990,

Recalling the pertinent provisions of the Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment, adopted at Stockholm on 16 June 1972,

Recalling also that States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental and developmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction,

Reaffirming the principle of sovereignty of States in international cooperation to address climate change,

Recognizing that States should enact effective environmental legislation, that environmental standards, management objectives and priorities should reflect the environmental and developmental context to which they apply, and that standards applied by some countries may be inappropriate and of unwarranted economic and social cost to other countries, in particular developing countries,

Recalling the provisions of General Assembly resolution 44/228 of 22 December 1989 on the United Nations Conference on Environment and Development, and resolutions 43/53 of 6 December 1988, 44/207 of 22 December 1989, 45/212 of 21 December 1990 and 46/169 of 19 December 1991 on protection of global climate for present and future generations of mankind,

Recalling also the provisions of General Assembly resolution 44/206 of 22 December 1988 on the possible adverse effects of sealevel rise on islands and coastal areas, particularly low-lying coastal areas and the pertinent provisions of General Assembly resolution 44/172 of 19 December 1989 on the implementation of the Plan of Action to Combat Desertification,

Recalling further the Vienna Convention for the Protection of the Ozone Layer, 1985, and the Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer, 1987, as adjusted and amended on 29 June 1990,

sem veita athygli ráðherraýfirlýsingunni frá annarri heimsráðstefnunni um loftslag sem samþykkt var 7. nóvember 1990,

sem er ljóst hið dýrmæta rannsóknarstarf sem unnið er í mörgum ríkjum á loftslagsbreytingum og hið mikilvæga framlag Alþjóðlegu veðurfræðistofnunarinnar, Umhverfisstofnunar Sameinuðu þjóðanna, og annarra stofnana, samtaka og hópa sem starfa innan Sameinuðu þjóðanna sem og annarra alþjóðlegra og milliríkja hópa, til gagnkvæmra skipta á niðurstöðum vísindalegra rannsókna og samhfæingar rannsókna,

sem viðurkenna að þær aðgerðir sem þörf er á til að skilja og takast á við loftslagsbreytingar munu skila umhverfinu, samfélaginu og efnahagskerfinu bestum árangri, séu þær byggðar á viðeigandi vísindalegum, tæknilegum og efnahagslegum þáttum og stöðugt endurmetnar í ljósi nýrra niðurstaðna á þessum sviðum,

sem viðurkenna að ýmsar aðgerðir til að takast á við loftslagsbreytingar geta verið hagfræðilega réttlætanlegar í sjálfu sér og geta einnig hjálpað til að leysa önnur umhverfisvandamál,

sem viðurkenna einnig nauðsyn þess að þróuðu löndin grípi þegar í stað til aðgerða, en þó sveigjanlegra, á grundvelli augljósrar forgangsróðunar, sem upphaf að yfirgripsmiklum viðbragðsáætlunum á alheims-, þjóðríkis- og ef um semst, á svæðisbundna vísu, sem nái til allra gróðurhúsalofttegunda, með eðlilegu tilliti til þáttar hverrar og einnar í aukningu gróðurhúsaáhrifa,

sem viðurkenna ennfremur að lágland og önnur lítil eyölnd, lönd með lágland strandsvæði, skránuð og hálfskránuð svæði, eða svæði þar sem hættu er á flóðum, þurrkum eða eyðimerkurmyndun, og þróunarlönd með viðkvæm fjalllendisvistkerfi, eru sérstaklega viðkvæm fyrir skaðlegum áhrifum loftslagsbreytinga,

sem viðurkenna hina sérstöku erfiðleika þeirra landa, einkum þróunarlanda, sem búa við hagkerfi sem eru sérstaklega háð framleiðslu, notkun og útflutningi jarðefnaeldsneytis, sem leiða af aðgerðum sem takmarka útstreymi gróðurhúsalofttegunda,

Noting the Ministerial Declaration of the Second World Climate Conference adopted on 7 November 1990,

Conscious of the valuable analytical work being conducted by many States on climate change and of the important contributions of the World Meteorological Organization, the United Nations Environment Programme and other organs, organizations and bodies of the United Nations system, as well as other international and intergovernmental bodies, to the exchange of results of scientific research and the coordination of research,

Recognizing that steps required to understand and address climate change will be environmentally, socially and economically most effective if they are based on relevant scientific, technical and economic considerations and continually re-evaluated in the light of new findings in these areas,

Recognizing that various actions to address climate change can be justified economically in their own right and can also help in solving other environmental problems,

Recognizing also the need for developed countries to take immediate action in a flexible manner on the basis of clear priorities, as a first step towards comprehensive response strategies at the global, national and, where agreed, regional levels that take into account all greenhouse gases, with due consideration of their relative contributions to the enhancement of the greenhouse effect,

Recognizing further that low-lying and other small island countries, countries with low-lying coastal, arid and semi-arid areas or areas liable to floods, drought and desertification, and developing countries with fragile mountainous ecosystems are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change,

Recognizing the special difficulties of those countries, especially developing countries, whose economies are particularly dependent on fossil fuel production, use and exportation, as a consequence of action taken on limiting greenhouse gas emissions,

sem staðfesta að viðbrögð við loftslagsbreytingum ætti að samþætta við félagslega og efnahagslega þróun í þeim tilgangi að forðast skaðleg áhrif á þá síðarnefndu, og að tekið sé fullt tillit til lögmætra forgangsparfa þróunarlanda til að ná varanlegum hagvexti og útrýma fátækt,

sem viðurkenna að öll lönd, einkum þróunarlönd, þarfnast aðgangs að auðlindum sem nauðsynlegar eru til að sjálfbærri þróun í félags- og efnahagsmálum verði náð og að orkuneysla þeirra muni þurfa að aukast til þess að þróunarlöndunum miði að því marki, en höfð sé hliðsjón af möguleikum á betri orkunýtingu og takmörkun ústreymis gróðurhúsalofttegunda út í andrúmsloftið almennt, þ. m. t. með því að beita nýrri tækni á forsendum sem gera slíka beitingu gagnlega bæði efnahagslega og félagslega,

sem eru staðráðnir í að vernda loftslagskerfið fyrir núverandi og komandi kynslóðir,

hafa orðið ásáttir um eftirfarandi:

1. gr.

Skilgreiningar*

Í samningi þessum merkja:

1. „Skaðleg áhrif loftslagsbreytinga“ breytingar á umhverfi eða lífríki sem stafa af loftslagsbreytingum sem hafa marktæk áhrif til hins verra á samsetningu, endurvaxtargetu eða framleiðni vistkerfa, hvort sem þau eru náttúruleg eða stjórnað af mönnum, eða á rekstur félagshaglegs kerfis eða heilsu manna og velferð.
2. „Loftslagsbreytingar“ breytingar á loftslagi sem má rekja beint eða óbeint til athafna mannsins sem breyta samsetningu andrúmslofts jarðar og sem verða umfram náttúrulegan loftslagsbreytileika á sambærilegum tímabilum.
3. „Loftslagskerfi“ öll til samans gufuhvolfið, vatnshvolfið, lífhvolfið og stinnhvolfið og gagnkvæm áhrif þeirra.
4. „Ústreymi“ losun gróðurhúsalofttegunda og/eða forstigsefna þeirra út í andrúmsloftið á ákveðnu svæði og tímabili.
5. „Gróðurhúsalofttegundir“ þá loftkenndu efnisþætti andrúmsloftsins, bæði af náttúrunnar

* Heiti greina hafa þann tilgang einan að leiðbeina lesandanum.

Affirming that responses to climate change should be coordinated with social and economic development in an integrated manner with a view to avoiding adverse impacts on the latter, taking into full account the legitimate priority needs of developing countries for the achievement of sustained economic growth and the eradication of poverty,

Recognizing that all countries, especially developing countries, need access to resources required to achieve sustainable social and economic development and that, in order for developing countries to progress towards that goal, their energy consumption will need to grow taking into account the possibilities for achieving greater energy efficiency and for controlling greenhouse gas emissions in general, including through the application of new technologies on terms which make such an application economically and socially beneficial,

Determined to protect the climate system for present future generations,

Have agreed as follows:

Article 1

Definitions*

For the purpose of this Convention:

1. "Adverse effects of climate change" means changes in the physical environment or biota resulting from climate change which have significant deleterious effects on the composition, resilience or productivity of natural and managed ecosystems or on the operation of socio-economic systems or on human health and welfare.
2. "Climate change" means a change of climate which is attributed directly or indirectly to human activity that alters the composition of the global atmosphere and which is in addition to natural climate variability observed over comparable time periods.
3. "Climate system" means the totality of the atmosphere, hydrosphere, biosphere and geosphere and their interactions.
4. "Emissions" means the release of greenhouse gases and/or their precursors into the atmosphere over a specified area and period of time.
5. "Greenhouse gases" means those gaseous constituents of the atmosphere, both natural and

* Titles of articles are included solely to assist the reader

og manna völdum, sem taka til sín og gefa aftur frá sér innrauða geislun.

6. „Svæðisstofnun um efnahagssamvinnu“ stofnun sem sett hefur verið á laggirnar af fullvalda ríkjum á tilteknu svæði og hefur hæfni í málum sem falla undir samning þennan eða bókanir hans og hefur verið veitt fullt umboð í samræmi við starfsaðferðir hennar til að undirrita, fullgilda, staðfesta, samþykkja eða gerast aðili að þeim skjölum sem um er að ræða.

7. „Geymir“ þáttur eða þættir loftslagskerfis þar sem gróðurhúsalofttegund eða forstígsefni gróðurhúsalofttegundar er geymt.

8. „Viðtaki“ hvers konar ferli, starfsemi eða gangvirki sem fjarlægir gróðurhúsalofttegund, úðæfni eða forstígsefni gróðurhúsalofttegundar úr andrúmsloftinu.

9. „Uppspretta“ hvers konar ferli eða starfsemi sem losar gróðurhúsalofttegund, úðæfni eða forstígsefni gróðurhúsalofttegundar út í andrúmsloftið.

2. gr.

Markmið

Lokamarkmið þessa samnings og hvers konar löggerninga honum tengdum sem þing aðila kann að samþykkja er, í samræmi við viðeigandi ákvæði samningsins, að halda styrk gróðurhúsalofttegunda í andrúmsloftinu innan þeirra marka að komið verði í veg fyrir hættulega röskun á loftslagskerfinu af manna völdum. Þeim mörkum ætti að ná innan tímamarka sem nægðu til að vistkerfi geti sjálf aðlagð sig að loftslagsbreytingum til þess að tryggja að matvælaframleiðsla sé ekki í hættu og til að efnahagsþróun geti haldið áfram á sjálfbæran máta.

3. gr.

Grundvallarreglur

Í aðgerðum sínum til þess að ná markmiðum samningsins og framkvæma ákvæði hans skulu aðilar hafa meðal annars eftirfarandi að leiðarljósi:

1. Aðilar ættu að vernda loftslagskerfið til hagsbóta fyrir núverandi og ókomnar kynslóðir, á grundvelli sanngirni og í samræmi við sam-eiginlegar en ólíkar skyldur og getu hvers og eins. Þess vegna ættu hin þróuðu aðildarlönd að

anthropogenic, that absorb and re-emit infrared radiation.

6. "Regional economic integration organization" means an organization constituted by sovereign States of a given region which has competence in respect of matters governed by this Convention or its protocols and has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to the instruments concerned.

7. "Reservoir" means a component or components of the climate system where a greenhouse gas or a precursor of a greenhouse gas is stored.

8. "sink" means any process, activity or mechanism which removes a greenhouse gas, an aerosol or a precursor of a greenhouse gas from the atmosphere.

9. "Source" means any process or activity which releases a greenhouse gas, an aerosol or a precursor of a greenhouse gas into the atmosphere.

Article 2

Objective

The ultimate objective of this Convention and any related legal instruments that the Conference of the Parties may adopt is to achieve, in accordance with the relevant provisions of the Convention, stabilization of greenhouse gas concentrations in the atmosphere at a level that would prevent dangerous anthropogenic interference with the climate system. Such a level should be achieved within a time-frame sufficient to allow ecosystems to adapt naturally to climate change, to ensure that food production is not threatened and to enable economic development to proceed in a sustainable manner.

Article 3

Principles

In their actions to achieve the objective of the Convention and to implement its provisions, the Parties shall be guided, inter alia, by the following:

1. The Parties should protect the climate system for the benefit of present and future generations of humankind, on the basis of equity and in accordance with their common but differentiated responsibilities and respective capa-

taka forystuna í að sporna gegn loftslagsbreytingum og skaðlegum áhrifum þeirra.

2. Fullt tillit skyldi tekið til sérstakra þarfa og sérstakra kringumstæðna þróunarlanda sem eru aðilar, einkum þeirra sem er sérstaklega hætt við skaðlegum áhrifum loftslagsbreytinga, sem og þeirra aðila, sér í lagi þróunarlanda sem eru aðilar, sem samkvæmt samningnum yrðu að bera óeðlilega eða hlutfallslega þunga byrði.

3. Aðilar ættu að gera varúðarráðstafanir til að sjá fyrir, hindra eða minnka orsakir loftslagsbreytinga og draga úr skaðlegum áhrifum þeirra. Þar sem hætta er á alvarlegu eða óbætanlegu tjóni ætti ekki að nota skort á vísindalegri fullvissu sem rök fyrir því að fresta slíkum aðgerðum en hliðsjón höfð af því að stefnumið og aðgerðir til að glíma við loftslagsbreytingar ættu að vera kostnaðarhagkvæm til þess að tryggja ávinning fyrir allan heiminn með sem minnstum kostnaði. Til að ná þessu marki ættu slík stefnumið og aðgerðir að hafa hliðsjón af mismunandi félagshaglegu samhengi, vera viðtækar, ná til allra viðeigandi uppsprettna, viðtaka og geyma gróðurhúsalofttegunda og aðlögunar, og taka til allra efnahagsgeira. Aðilar, sem hagsmuna eiga að gæta, geta haft samvinnu um viðleitni til að glíma við loftslagsbreytingar.

4. Aðilar eiga rétt á og ættu að stuðla að sjálfbærri þróun. Stefnumið og aðgerðir til verndunar loftslagskerfinu gegn breytingum af manna völdum ættu að hæfa sérstökum aðstæðum hvers aðila og ætti að samþætta þær þróunarátætlunum hvers ríkis með hliðsjón af því að efnahagsþróun er nauðsynleg, ef grípa á til aðgerða gegn loftslagsbreytingum.

5. Aðilar ættu að hafa samvinnu um að koma á uppbyggjandi og opnu alþjóðlegu hagkerfi, sem myndi hafa í för með sér sjálfbæran hagvöxt og þróun hjá öllum aðilum, einkum aðilum sem eru þróunarlönd, og gera þeim þannig kleift að takast betur á við vandamál loftslagsbreytinga. Aðgerðir sem gripið er til í þeim tilgangi að sporna gegn loftslagsbreytingum, þ. m. t. einhliða aðgerðir, ættu ekki að vera tæki gerræðislegrar eða óréttlætanlegrar mismununar eða dulbúin höft á alþjóðaviðskipti.

bilities. Accordingly, the developed country Parties should take the lead in combating climate change and the adverse effects thereof.

2. The specific needs and special circumstances of developing country Parties, especially those that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change, and of those Parties, especially developing country Parties, that would have to bear a disproportionate or abnormal burden under the Convention, should be given full consideration.

3. The Parties should take precautionary measures to anticipate, prevent or minimize the causes of climate change and mitigate its adverse effects. Where there are threats of serious or irreversible damage, lack of full scientific certainty should not be used as a reason for postponing such measures, taking into account that policies and measures to deal with climate change should be cost-effective so as to ensure global benefits at the lowest possible cost. To achieve this, such policies and measures should take into account different socio-economic contexts, be comprehensive, cover all relevant sources, sinks and reservoirs of greenhouse gases and adaptation, and comprise all economic sectors. Efforts to address climate change may be carried out cooperatively by interested Parties.

4. The Parties have a right to, and should, promote sustainable development. Policies and measures to protect the climate system against human-induced change should be appropriate for the specific conditions of each Party and should be integrated with national development programmes, taking into account that economic development is essential for adopting measures to address climate change.

5. The Parties should cooperate to promote a supportive and open international economic system that would lead to sustainable economic growth and development in all Parties, particularly developing country Parties, thus enabling them better to address the problems of climate change. Measures taken to combat climate change, including unilateral ones, should not constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination or a disguised restriction on international trade.

4. gr.

Skuldbindingar

1. Með hliðsjón af sameiginlegum en ólíkum skuldbindingum og sérstakri forgangsroðun þróunarverkefna einstakra ríkja og svæða, markmiðum þeirra og kringumstæðum, skulu allir aðilar:

(a) Semja, endurskoða, gefa út og leggja fyrir þing aðila, samkvæmt 12. gr., skrár yfir útstreymi allra gróðurhúsalofttegunda af manna völdum, sem ekki eru undir eftirliti Montreal bóknarinnar, eftir uppsprettum og fjarlægingu þeirra eftir viðtökum, og nota sambærilegar aðferðir sem samþykktar verða af þingi aðila.

(b) Setja fram, framkvæma, gefa út og endurskoða reglulega áætlanir og þar sem við á svæðisbundnar áætlanir um aðgerðir til að draga úr breytingum á loftslagi með því að takast á við útstreymi allra gróðurhúsalofttegunda af manna völdum, sem ekki falla undir eftirliti Montreal bóknarinnar, og fjarlægingu þeirra eftir viðtökum, og aðgerðir til að auðvelda nægilega aðlögun að loftslagsbreytingum.

(c) Stuðla að og hafa samvinnu um þróun, beitingu og dreifingu, þ. m. t. miðlun, tækni, aðferða og ferla sem takmarka, minnka eða koma í veg fyrir losun gróðurhúsalofttegunda af manna völdum sem ekki eru undir eftirliti Montreal bóknarinnar á öllum viðkomandi sviðum, meðal annars á sviðum orkumála, flutninga, iðnaðar, landbúnaðar, skógræktar og sorphirðu.

(d) Stuðla að sjálfbærri stjórnun og vinna að og hafa samvinnu um verndun og aukningu, eftir því sem við á, viðtaka og geyma fyrir allar gróðurhúsalofttegundir sem ekki eru undir eftirliti Montreal bóknarinnar, þ. m. t. lífmassi, skógar og höf sem og önnur vistkerfi á landi, á ströndum og í hafi.

(e) Vinna saman að undirbúningi fyrir aðlögun að áhrifum loftslagsbreytinga; semja og móta viðeigandi og samþætt áform um stjórnun strandsvæða, vatnsauðlindir og landbúnað og um verndun og endurreisn svæða, einkum í Afríku, sem hafa orðið fyrir þurrkum og eyðimerkurmyndun svo og flóðum.

(f) Taka tillit til sjónarmiða er varða loftslagsbreytingar, eftir því sem við verður komið, í viðeigandi aðgerðum sínum og stefnumiðum í

Article 4

Commitments

1. All Parties, taking into account their common but differentiated responsibilities and their specific national and regional development priorities, objectives and circumstances, shall:

(a) Develop, periodically update, publish and make available to the Conference of the Parties, in accordance with Article 12, national inventories of anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of all greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol, using comparable methodologies to be agreed upon by the Conference of the Parties;

(b) Formulate, implement, publish and regularly update national and, where appropriate, regional programmes containing measures to mitigate climate change by addressing anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of all greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol, and measures to facilitate adequate adaptation to climate change;

(c) Promote and cooperate in the development, application and diffusion, including transfer, of technologies, practices and processes that control, reduce or prevent anthropogenic emissions of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol in all relevant sectors, including the energy, transport, industry, agriculture, forestry and waste management sectors;

(d) Promote sustainable management, and promote and cooperate in the conservation and enhancement, as appropriate, of sinks and reservoirs of all greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol, including biomass, forests and oceans as well as other terrestrial, coastal and marine ecosystems;

(e) Cooperate in preparing for adaptation to the impacts of climate change; develop and elaborate appropriate and integrated plans for coastal zone management, water resources and agriculture, and for the protection and rehabilitation of areas, particularly in Africa, affected by drought and desertification, as well as floods;

(f) Take climate change considerations into account, to the extent feasible, in their relevant social, economic and environmental policies

félags-, efnahags-, og umhverfismálum, og beita viðeigandi aðferðum, til dæmis mati á áhrifum, sem hvert ríki mótar og ákveður, í því augnamiði að draga sem mest úr skaðlegum áhrifum áforma eða aðgerða þeirra, til þess að draga úr eða aðlagast loftslagsbreytingum, á efnahagslífið, heilsu manna og gæði umhverfisins.

(g) Stuðla að og hafa samvinnu um vísindalegar, tæknifræðilegar, tæknilegar, félags-haglegar og aðrar rannsóknir, kerfisbundna athugun og uppbyggingu gagnasafna tengdum loftslagskerfinu og sem ætlað er að efla skilning og draga úr eða eyða þeirri óvissu sem enn er varðandi orsakir, áhrif, stærð og tímasetningu loftslagsbreytinga og efnahagslegar og félagslegar afleiðingar margvíslegra viðbragðsáætlana.

(h) Stuðla að og vinna saman að fullkomnum, opnum og skjótum skiptum á viðkomandi vísindalegum, tæknifræðilegum, tæknilegum, félags-haglegum og lagalegum upplýsingum sem tengjast loftslagskerfinu og loftslagsbreytingum og efnahagslegum og félagslegum afleiðingum margvíslegra viðbragðsáætlana.

(i) Stuðla að og vinna saman að menntun, þjálfun og meðvitund almennings varðandi loftslagsbreytingar og ýta undir sem víðtækasta þátttöku í þessu ferli, þ. m. t. félagasamtaka.

(j) Miðla upplýsingum til þings aðila varðandi framkvæmd samkvæmt 12. gr.

2. Hin þróuðu aðildarríki og aðrir aðilar sem viðauki I nær til skuldbinda sig sérstaklega eins og kveðið er á um í eftirfarandi:

(a) Hver þessara aðila skal tileinka sér stefnumið¹ í landi sínu og gera ráðstafanir eftir því til að draga úr loftslagsbreytingum með því að takmarka útstreymi gróðurhúsalofttegunda af manna völdum og með því að vernda og auka viðtaka sína og geyma fyrir gróðurhúsalofttegundir. Stefnumið þessi og ráðstafanir munu sýna að þróuðu löndin eru að taka forystuna í að breyta lengritíma horfum á útstreymi af manna völdum í samræmi við markmið samningsins, þar sem þau viðurkenna að afturhvarf fyrir lok þessa áratugs til fyrra magns af útstreymi af manna völdum á koltvísýringi og öðrum gróðurhúsalofttegundum sem ekki eru undir eftirliti Montreal bókunarinnar myndi stuðla að slíkri breytingu, og taka mið af mismunandi upphafs

¹ Þetta nær til stefnu og aðgerða svæðisstofnana um efnahagslega samvinnu.

and actions, and employ appropriate methods, for example impact assessments, formulated and determined nationally, with a view to minimizing adverse effects on the economy, on public health and on the quality of the environment, of projects or measures undertaken by them to mitigate or adapt to climate change;

(g) Promote and cooperate in scientific, technological, technical, socio-economic and other research, systematic observation and development of data archives related to the climate system and intended to further the understanding and to reduce or eliminate the remaining uncertainties regarding the causes, effects, magnitude and timing of climate change and the economic and social consequences of various response strategies;

(h) Promote and cooperate in the full, open and prompt exchange of relevant scientific, technological, technical, socio-economic and legal information related to the climate system and climate change, and to the economic and social consequences of various response strategies;

(i) Promote and cooperate in education, training and public awareness related to climate change and encourage the widest participation in this process, including that of non-governmental organizations; and

(j) Communicate to the Conference of the Parties information related to implementation, in accordance with Article 12.

2. The developed country Parties and other Parties included in annex I commit themselves specifically as provided for in the following:

(a) Each of these Parties shall adopt national¹ policies and take corresponding measures in the mitigation of climate change, by limiting its anthropogenic emissions of greenhouse gases and protecting and enhancing its greenhouse gas sinks and reservoirs. These policies and measures will demonstrate that developed countries are taking the lead in modifying longer-term trends in anthropogenic emissions consistent with the objective of the Convention, recognizing that the return by the end of the present decade to earlier levels of anthropogenic emissions of carbon dioxide and other greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol would contribute to such modification, and taking into account the differences

¹ This includes policies and measures adopted by regional economic integration organizations.

stöðu og tókum þessara aðila á vandamálinu, hagkerfum og auðlindagranni, þörfinni að viðhalda öflugum og sjálfbærum hagvexti, þeirri tækni sem tiltæk er og öðrum kringumstæðum hvers og eins, sem og þörfinni á sanngjörnu og viðeigandi framlagi frá hverjum þessara aðila til þeirrar alheimsviðleitni að ná þessu markmiði. Aðilum þessum er heimilt að framkvæma slík stefnumið og aðgerðir í sameiningu við aðra aðila og mega aðstoða aðra aðila við að taka þátt í að ná markmiði samningsins og sérstaklega markmiði þessa staflíðs.

(b) Til þess að stuðla að framförum í þessu skyni skal hver aðili senda, innan sex mánaða frá gildistöku samningsins gagnvart honum og reglulega eftir það og í samræmi við 12. gr., nákvæmar upplýsingar um stefnumið hans og aðgerðir sem getið er um í staflíð (a) hér að framan sem og um áætlað útstreymi gróðurhúsalofttegunda af manna völdum, sem ekki eru undir eftirliti Montreal bóknarinnar, eftir uppsprettum og fjarlægingu þeirra eftir viðtökum, á því tímabili sem getið er um í staflíð (a), í þeim tilgangi að hverfa aftur, hver fyrir sig eða sameiginlega, að því útstreymismagni sem var 1990, á koltvísýringi og öðrum gróðurhúsalofttegundum af manna völdum, sem ekki eru undir eftirliti Montreal bóknarinnar. Þessar upplýsingar mun þing aðila skoða á fyrsta fundi sínum og reglulega eftir það, í samræmi við 7. gr.

(c) Við útreikninga á útstreymi gróðurhúsalofttegunda eftir uppsprettum og fjarlægingu eftir viðtökum vegna töluliðs (b) hér að framan ætti að taka mið af bestu vísindalegri þekkingu sem tiltæk er, þ. m. t. þekking á afkastagetu viðtaka og þáttur sérhvarrar slíkra lofttegunda í loftslagsbreytingum. Þing aðila skal skoða og koma sér saman um aðferðir við útreikninga þessa á fyrsta fundi sínum og endurskoða þær reglulega eftir það.

(d) Á fyrsta fundi sínum skal þing aðila athuga hvort töluliðir (a) og (b) hér að framan dugi. Slík athugun skal gerð í ljósi bestu fáanlegra vísindalegra upplýsinga og mats á loftslagsbreytingum og áhrifum þeirra, sem og viðeigandi tæknilegra, félagslegra og efnahagslegra upplýsinga. Á grundvelli þessarar athugunar skal þing aðila grípa til viðeigandi aðgerða sem kunna að fela í sér að gerðar verði breytingar á skuldbindingum í töluliðum (a) og

in these Parties' starting points and approaches, economic structures and resource bases, the need to maintain strong and sustainable economic growth, available technologies and other individual circumstances, as well as the need for equitable and appropriate contributions by each of these Parties to the global effort regarding that objective. These Parties may implement such policies and measures jointly with other Parties and may assist other Parties in contributing to the achievement of the objective of the Convention and, in particular, that of this subparagraph;

(b) In order to promote progress to this end, each of these Parties shall communicate, within six months of the entry into force of the Convention for it and periodically thereafter, and in accordance with Article 12, detailed information on its policies and measures referred to in subparagraph (a) above, as well as on its resulting projected anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol for the period referred to in subparagraph (a), with the aim of returning individually or jointly to their 1990 levels these anthropogenic emissions of carbon dioxide and other greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol. This information will be reviewed by the Conference of the Parties, at its first session and periodically thereafter, in accordance with Article 7;

(c) Calculations of emissions by sources and removals by sinks of greenhouse gases for the purposes of subparagraph (b) above should take into account the best available scientific knowledge, including of the effective capacity of sinks and the respective contributions of such gases to climate change. The Conference of the Parties shall consider and agree on methodologies for these calculations at its first session and review them regularly thereafter;

(d) The Conference of the Parties shall, at its first session, review the adequacy of subparagraphs (a) and (b) above. Such review shall be carried out in the light of the best available scientific information and assessment on climate change and its impacts, as well as relevant technical, social and economic information. Based on this review, the Conference of the Parties shall take appropriate action, which may include the adoption of amendments to the

(b) hér að framan. Þing aðila skal einnig á fyrsta fundi sínum ákveða viðmiðanir fyrir sameiginlega framkvæmd eins og bent er á í tölulið (a) hér að framan. Önnur athugun á töluliðum (a) og (b) skal gerð eigi síðar en 31. desember 1998 og eftir það með reglulegum millibilum sem þing aðila ákveður, þar til markmiði samningsins er náð.

(e) Hver þessara aðila skal:

(i) samræma eins og hæfir við aðra slíka aðila viðeigandi hag- og stjórnsýslutæki sem mótuð eru til að ná markmiði samningsins; og

(ii) skilgreina og endurskoða reglulega eigin stefnumið og starfshætti sem ýta undir starfsemi sem hefur í för með sér meira útstreymi gróðurhúsalofttegunda af manna völdum, sem ekki eru undir eftirliti Montreal bókunarinnar, en ella ætti sér stað.

(f) Eigi síðar en 31. desember 1998 skal þing aðila skoða tiltækar upplýsingar í þeim tilgangi að taka ákvarðanir um þær breytingar á skrám í viðaukum I og II er kunna að vera viðeigandi, með samþykki hlutaðeigandi aðila.

(g) Sérhverjum aðila sem ekki er getið um í viðauka I er heimilt að tilkynna vörsluhafa í afhendingar-, fullgildingar-, staðfestingar- og aðildarskjali sínu eða hvenær sem er síðar meir, að hann ætli sér að vera skuldbundinn af staflíðum (a) og (b) hér að framan. Vörsluaðili skal láta þá sem undirritað hafa samninginn og aðila hans vita um hverja slíka tilkynningu.

3. Þróðu aðildarlöndin og aðrir þróaðir aðilar sem getið er um í viðauka II skulu leggja fram nýtt og til viðbótar framlag til greiðslu á öllum samþykktum kostnaði sem þróunarlönd sem eru aðilar hafa stofnað til með því að standa við skuldbindingar sínar samkvæmt 1. tl. 12. gr. Þeir skulu einnig leggja fram það fjármagn, þ.m.t. fjármagn fyrir miðlun á tækni, er þróunarlönd sem eru aðilar hafa þörf fyrir, til að greiða samþykktan viðbótarkostnað við framkvæmd aðgerða sem 1. tl. þessarar greinar nær til og sem þróunarland sem er aðili og sú alþjóðlega stofnun eða stofnanir sem vitnað er til í 11. gr. hafa orðið ásaðtt um í samræmi við þá grein. Við framkvæmd þessara skuldbindinga skal tekið mið af þörfinni

commitments in subparagraphs (a) and (b) above. The Conference of the Parties, at its first session, shall also take decisions regarding criteria for joint implementation as indicated in subparagraph (a) above. A second review of subparagraphs (a) and (b) shall take place not later than 31 December 1998, and thereafter at regular intervals determined by the Conference of the Parties, until the objective of the Convention is met;

(e) Each of these parties shall:

(i) coordinate as appropriate with other such Parties, relevant economic and administrative instruments developed to achieve the objective of the Convention; and

(ii) identify and periodically review its own policies and practices which encourage activities that lead to greater levels of anthropogenic emissions of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol than would otherwise occur;

(f) The Conference of the Parties shall review, not later than 31 December 1998, available information with a view to taking decisions regarding such amendments to the lists in annexes I and II as may be appropriate, with the approval of the Party concerned;

(g) Any Party not included in annex I may, in its instrument of ratification, acceptance, approval or accession or at any time thereafter notify the Depositary that it intends to be bound by subparagraphs (a) and (b) above. The Depositary shall inform the other signatories and Parties of any such notification.

3. The developed country Parties and other developed Parties included in annex II shall provide new and additional financial resources to meet the agreed full costs incurred by developing country Parties in complying with their obligations under Article 12, paragraph 1. They shall also provide such financial resources, including for the transfer of technology, needed by the developing country Parties to meet the agreed full incremental costs of implementing measures that are covered by paragraph 1 of this Article and that are agreed between a developing country Party and the international entity or entities referred to in Article 11, in accordance with that Article. The implementation of

fyrir nægilegt og fyrirsjáanlegt fjárstreymi og mikilvægi þess að hin þróuðu aðildarlönd skipti byrðunum réttlátlega með sér.

4. Þróuðu aðildarríkin og aðrir þróaðir aðilar sem nefndir eru í viðauka II skulu einnig aðstoða þróunarlönd sem eru sérstaklega viðkvæm fyrir skaðlegum áhrifum loftslagsbreytinga við að standa straum af kostnaði við að laga sig að þessum skaðlegum áhrifum.

5. Þróuðu aðildarlöndin og aðrir þróaðir aðilar sem nefndir eru í viðauka II skulu gera allar framkvæmanlegar ráðstafanir til að stuðla að, auðvelda og fjármagna eins og við á miðlun á eða aðgang að vistvænni tækni og þekkingu til annarra aðila, sérstaklega til aðila sem eru þróunarlönd, til þess að gera þeim kleift að framkvæma ákvæði samningsins. Í þessu ferli skulu þróuðu aðildarlöndin veita aðstoð við að þróa og efla eigin getu og tækni aðila sem eru þróunarlönd. Aðrir aðilar og stofnanir sem hafa aðstöðu til þess mega einnig aðstoða við að auðvelda miðlun á slíkri tækni.

6. Við að framkvæma skuldbindingar sínar samkvæmt 2. tl. hér að framan skal þing aðila heimila aðilum sem nefndir eru í viðauka I og eru að skipta yfir í markaðsbúskap vissan sveigjanleika til að gera þeim betur kleift að takast á við loftslagsbreytingar, þ. m. t. með tilliti til þess hvaða magn útstreymis gróðurhúsa-lofttegunda af manna völdum í gegnum tíðina, sem ekki eru undir eftirliti Montreal bókunarrinnar, er valið sem viðmið.

7. Hve vel þróunarlöndin, sem aðilar eru, standa við skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum er bundið því hve vel hin þróuðu aðildarlönd framkvæma sínar skuldbindingar samkvæmt samningnum að því er varðar fjármagn og miðlun á tækni, og þau taki fullt tillit til þess að efnahagsleg og félagsleg þróun og útrýming fátæktar hafa algjöran forgang hjá þróunarlöndum sem eru aðilar.

8. Við framkvæmd skuldbindinga í grein þessari skulu aðilar íhuga vandlega hvaða aðgerðir eru nauðsynlegar samkvæmt samningnum, þ.m.t. aðgerðir varðandi fjármögnun, tryggingar og miðlun á tækni til að koma til móts

these commitments shall take into account the need for adequacy and predictability in the flow of funds and the importance of appropriate burden sharing among the developed country Parties.

4. The developed countries Parties and other developed Parties included in annex II shall also assist the developing country Parties that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change in meeting costs of adaptation to those adverse effects.

5. The developed country Parties and other developed Parties included in annex II shall take all practicable steps to promote, facilitate and finance, as appropriate, the transfer of, or access to, environmentally sound technologies and know-how to other Parties, particularly developing country Parties, to enable them to implement the provisions of the Convention. In this process, the developed country Parties shall support the development and enhancement of endogenous capacities and technologies of developing country Parties. Other Parties and organizations in a position to do so may also assist in facilitating the transfer of such technologies.

6. In the implementation of their commitments under paragraph 2 above, a certain degree of flexibility shall be allowed by the Conference of the Parties to the Parties included in annex I undergoing the process of transition to a market economy, in order to enhance the ability of these Parties to address climate change, including with regard to the historical level of anthropogenic emissions of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol chosen as a reference.

7. The extent to which developing country Parties will effectively implement their commitments under the Convention will depend on the effective implementation by developed country Parties of their commitments under the Convention related to financial resources and transfer of technology and will take fully into account that economic and social development and poverty eradication are the first and overriding priorities of the developing country Parties.

8. In the implementation of the commitments in this Article, the Parties shall give full consideration to what actions are necessary under the Convention, including actions related to funding, insurance and the transfer of technol-

við þarfir og málefni þróunarlanda er stafa af skaðlegum áhrifum loftslagsbreytinga og/eða þeim áhrifum sem framkvæmd aðgerða til lausnar þeim hefur einkum á:

- (a) lítil eylönd;
- (b) lönd með láglend strandsvæði;
- (c) lönd með skrælnuð og hálfskrælnuð svæði, skógivaxin svæði og svæði sem er hætt við skógeyðingu;
- (d) lönd með svæði sem er hætt við náttúruhamförum;
- (e) lönd með svæði sem er hætt við þurrkum og eyðimerkurmyndun;
- (f) lönd með svæði þar sem loftmengun í borgum er mikil;
- (g) lönd með svæði þar sem viðkvæm vistkerfi er að finna, þ. m. t. vistkerfi fjallenda;
- (h) lönd með hagkerfi sem eru mjög háð tekjum af framleiðslu, vinnslu og útflutningi og/eða neyslu jarðefnaeldsneytis og orkufrekum framleiðsluvörum tengdum því; og
- (i) landlukt ríki og flutnings- og viðkomulönd.

Ennfremur er þingi aðila heimilt að grípa til aðgerða, eftir því sem við á, með tilliti til þessa tölulíðs.

9. Aðilar skulu taka fullt tillit til sérþarfa og sérstakra aðstæðna minnst þróaðra landa í aðgerðum sínum varðandi fjármögnun og miðlun á tækni.

10. Í samræmi við 10. gr. skulu aðilar við framkvæmd skuldbindinga samningsins taka tillit til aðstæðna aðila, einkum þeirra sem eru þróunarlönd með hagkerfi sem eru viðkvæm fyrir skaðlegum áhrifum af framkvæmd aðgerða til að bregðast við loftslagsbreytingum. Þetta á sérstaklega við aðila með hagkerfi sem eru mjög háð tekjum af framleiðslu, vinnslu og útflutningi og/eða neyslu jarðefnaeldsneytis og orkufrekum framleiðsluvörum og/eða notkun jarðefnaeldsneytis sem slíkir aðilar eiga í alvarlegum erfiðleikum með að skipta frá og yfir í aðra valkosti.

ogy, to meet the specific needs and concerns of developing country Parties arising from the adverse effects of climate change and/or the impact of the implementation of response measures, especially on:

- (a) Small island countries,
- (b) Countries with low-lying coastal areas;
- (c) Countries with arid and semi-arid areas, forested areas and areas liable to forest decay;
- (d) Countries with areas prone to natural disasters;
- (e) Countries with areas liable to drought and desertification;
- (f) Countries with areas of high urban atmospheric pollution;
- (g) Countries with areas with fragile ecosystems, including mountainous ecosystems;
- (h) Countries whose economies are highly dependent on income generated from the production, processing and export, and/or on consumption of fossil fuels and associated energy-intensive products; and
- (i) Land-locked and transit countries.

Further the Conference of the Parties may take actions, as appropriate, with respect to this paragraph.

9. The Parties shall take full account of the specific needs and special situations of the least developed countries in their actions with regard to funding and transfer of technology.

10. The Parties shall, in accordance with Article 10, take into consideration in the implementation of the commitments of the Convention the situation of Parties, particularly developing country Parties, with economies that are vulnerable to the adverse effects of the implementation of measures to respond to climate change. This applies notably to Parties with economies that are highly dependent on income generated from the production, processing and export, and/or consumption of fossil fuels and associated energy-intensive products and/or the use of fossil fuels for which such Parties have serious difficulties in switching to alternatives.

5. gr.

Rannsóknir og kerfisbundnar athuganir

Við framkvæmd skuldbindinga sinna samkvæmt 1. tl. (g) 4. gr. skulu aðilar:

(a) Styðja og stuðla frekar, eftir því sem við á, að alþjóðlegum- og milliríkjaáætlunum og kerfisbundnum tengslum eða samtökum sem miða að því að skilgreina, annast, meta og fjármagna rannsóknir, gagnasöfnun og kerfisbundnar athuganir, en taka með í reikninginn nauðsyn þess að forðast sem mest tvíverknað.

(b) Styðja alþjóðlega- og milliríkjavíðleitni til að styrkja kerfisbundnar athuganir, rannsóknar-getu og hæfni ríkja á sviði vísinda og tækni, einkum í þróunarlöndunum, og að ýta undir aðgang að og skipti á upplýsingum, og greiningu á þeim, sem aflað hefur verið á svæðum utan lögsögu ríkisins.

(c) Taka mið af sérstökum hagsmunamálum og þörfum þróunarlanda og hafa samvinnu um að efla þeirra eigin getu og hæfni til að taka þátt í þeirri víðleitni sem vísið er til í stafliðum (a) og (b) hér að framan.

6. gr.

Fræðsla, þjálfun og meðvitund almennings

Þegar aðilar efna skuldbindingar sínar samkvæmt 1. tl. (i) 4. gr., skulu þeir:

(a) Stuðla að og auðvelda hver um sig og eftir því sem við á með svæðisbundinni samvinnu og í samræmi við landslög og reglur og eftir getu hvers og eins:

(i) þróun og framkvæmd áætlana um fræðslu og meðvitund almennings varðandi loftslagsbreytingar og áhrif þeirra;

(ii) aðgang almennings að upplýsingum um loftslagsbreytingar og áhrif þeirra;

(iii) þátttöku almennings í að takast á við loftslagsbreytingar og áhrif þeirra og að finna fullnægjandi lausnir; og

(iv) þjálfun starfslíðs á sviði vísinda, tækni og stjórnumar.

(b) Hafa samvinnu um og stuðla á alþjóðlegum vettvangi og þar sem við á með aðstöð stofnana sem fyrir eru að því að:

Article 5

Research and Systematic Observation

In carrying out their commitments under Article 4, paragraph 1 (g), the Parties shall:

(a) Support and further develop, as appropriate, international and intergovernmental programmes and networks or organizations aimed at defining, conducting, assessing and financing research, data collection and systematic observation, taking into account the need to minimize duplication of effort;

(b) Support international and intergovernmental efforts to strengthen systematic observation and national scientific and technical research capacities and capabilities, particularly in developing countries, and to promote access to, and the exchange of, data and analyses thereof obtained from areas beyond national jurisdiction; and

(c) Take into account the particular concerns and needs of developing countries and cooperate in improving their endogenous capacities and capabilities to participate in the efforts referred to in subparagraphs (a) and (b) above.

Article 6

Education, Training and Public Awareness

In carrying out their commitments under Article 4, paragraph 1(i), the Parties shall:

(a) Promote and facilitate at the national and, as appropriate, subregional and regional levels, and in accordance with national laws and regulations, and within their respective capacities:

(i) the development and implementation of educational and public awareness programmes on climate change and its effects;

(ii) public access to information on climate change and its effects;

(iii) public participation in addressing climate change and its effects and developing adequate responses; and

(iv) training of scientific, technical and managerial personnel.

(b) Cooperate in and promote, at the international level, and, where appropriate, using existing bodies:

(i) þróa og skiptast á fræðsluefni til að fræða almennung og vekja meðvitund hans um loftslagsbreytingar og áhrif þeirra; og

(ii) semja og hrinda í framkvæmd áætlunum um fræðslu og þjálfun þ.m.t. efling stofnana og að skipta á starfslíði eða fela því að vinna að sérverkefnum annars staðar til þess að þjálfa sérfræðinga á þessu sviði, einkum handa þróunarlöndunum.

7. gr.

Þing aðila

1. Þing aðila er hér með stofnsett.

2. Þing aðila skal sem æðsta ráð þessa samnings endurskoða reglulega framkvæmd samningsins og alla löggæringa sem honum tengjast og þing aðila kann að samþykkja og skal innan síns umboðs taka þær ákvarðanir sem nauðsynlegar eru til að stuðla að skilvirkri framkvæmd samningsins. Í því skyni skal það:

(a) Skoða reglulega skuldbindingar aðila og stofnanafyrirkomulag samningsins í ljósi markmiðs hans, þá reynslu sem fengist hefur við framkvæmd hans og þróun vísindalegrar og tæknilegrar þekkingar.

(b) Stuðla að og auðvelda skipti á upplýsingum um aðgerðir sem aðilar hafa ráðist í til að takast á við loftslagsbreytingar og áhrif þeirra með hliðsjón af ólíkum aðstæðum, skyldum og getu aðila og skuldbindinga hvers og eins samkvæmt samningnum.

(c) Auðvelda að beiðni tveggja eða fleiri aðila samræmingu aðgerða sem þeir hafa ráðist í til að takast á við loftslagsbreytingar og áhrif þeirra með tilliti til mismunandi kringumstæðna, ábyrgðar og getu aðila og skuldbindinga hvers og eins samkvæmt samningnum.

(d) Í samræmi við markmið og ákvæði samningsins, stuðla að og stýra þróun og reglbundnum endurbótum á sambærilegum aðferðum, sem þing aðila skal koma sér saman um, meðal annars til að útbúa skrár yfir útstreymi gróðurhúsalofttegunda eftir uppsprettum og fjarlægingu þeirra eftir viðtökum og til að meta árangur aðgerða til að takmarka útstreymi og auka fjarlægingu þessara lofttegunda.

(i) the development and exchange of educational and public awareness material on climate change and its effects; and

(ii) the development and implementation of education and training programmes, including the strengthening of national institutions and the exchange or secondment of personnel to train experts in this field, in particular for developing countries.

Article 7

Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established.

2. The Conference of the Parties, as the supreme body of this Convention, shall keep under regular review the implementation of the Convention and any related legal instruments that the Conference of the Parties may adopt, and shall make, within its mandate, the decisions necessary to promote the effective implementation of the Convention. To this end, it shall:

(a) Periodically examine the obligations of the Parties and the institutional arrangements under the Convention, in the light of the objective of the Convention, the experience gained in its implementation and the evolution of scientific and technological knowledge;

(b) Promote and facilitate the exchange of information on measures adopted by the Parties to address climate change and its effects, taking into account the differing circumstances, responsibilities and capabilities of the Parties and their respective commitments under the Convention;

(c) Facilitate, at the request of two or more Parties, the coordination of measures adopted by them to address climate change and its effects, taking into account the differing circumstances, responsibilities and capabilities of the Parties and their respective commitments under the Convention;

(d) Promote and guide, in accordance with the objective and provisions of the Convention, the development and periodic refinement of comparable methodologies, to be agreed on by the Conference of the Parties, inter alia, for preparing inventories of greenhouse gas emissions by sources and removals by sinks, and for evaluating the effectiveness of measures to limit the emissions and enhance the removals of these gases;

- (e) Meta, á grundvelli allra upplýsinga sem því berast samkvæmt ákvæðum samningsins, framkvæmd aðila á samningnum, heildaráhrif þeirra ráðstafana sem gerðar hafa verið í samræmi við samninginn, einkum áhrifin á umhverfið, efnahagslíf og samfélagið sem og uppöfnun áhrif þeirra og hve langt miðar áfram í áttina að markmiði samningsins.
- (f) Skoða og samþykkja reglulegar skýrslur um framkvæmd samningsins og sjá um að þær séu gefnar út.
- (g) Gera tillögur um hver þau mál sem nauðsynleg eru framkvæmd samningsins.
- (h) Leitast við að virkja fjármagn í samræmi við 3. 4. og 5. tl. 4. gr. og 11. gr.
- (i) Koma á fót undirstofnunum eftir því sem nauðsynlegt er talið til að framkvæma samninginn.
- (j) Fara yfir skýrslur sem undirstofnanir hennar hafa lagt fram og láta þeim í té leiðsögn.
- (k) Koma sér saman um og samþykkja með sameiginlegu álitum allra starfsreglur og fjármála-reglur fyrir sjálft sig og hvaða undirstofnanir sem eru.
- (l) Leita eftir og nýta þar sem við á þjónustu og samvinnu og upplýsingar hæfra alþjóðlegra samtaka, milliríkjastofnana og félagasamtaka.
- (m) Gegna öðrum þeim störfum sem þörf er á til að ná markmiði samningsins svo og öllum öðrum störfum sem því er falið samkvæmt samningnum.
3. Þing aðila skal á fyrsta fundi sínum ákveða sínar eigin stafræglur sem og reglur undirstofnana er komið hefur verið á fót með samningnum, og skulu ná til aðferða við ákvarðanatöku í málum sem þegar eru ekki innan ramma þeirra reglna um ákvarðanatöku sem samningurinn kveður á um. Slíkar aðferðir geta falið í sér að tilgreindan meirihluta þurfi til að samþykkja tiltekna ákvarðanir.
4. Fyrsti fundur þings aðila skal boðaður af bráðabirgðaskrifstofu þeirri sem vísað er til í 21.
- (e) Assess, on the basis of all information made available to it in accordance with the provisions of the Convention, the implementation of the Convention by the Parties, the overall effects of the measures taken pursuant to the Convention, in particular environmental, economic and social effects as well as their cumulative impacts and the extent to which progress towards the objective of the Convention is being achieved;
- (f) Consider and adopt regular reports on the implementation of the Convention and ensure their publication;
- (g) Make recommendations on any matters necessary for the implementation of the Convention;
- (h) Seek to mobilize financial resources in accordance with Article 4, paragraphs 3, 4 and 5, and Article 11;
- (i) Establish such subsidiary bodies as are deemed necessary for the implementation of the Convention;
- (j) Review reports submitted by its subsidiary bodies and provide guidance to them;
- (k) Agree upon and adopt, by consensus, rules of procedure and financial rules for itself and for any subsidiary bodies;
- (l) Seek and utilize, where appropriate, the services and cooperation of, and information provided by, competent international organizations and intergovernmental and non-governmental bodies; and
- (m) Exercise such other functions as are required for the achievement of the objective of the Convention as well as all other functions assigned to it under the Convention.
3. The Conference of the Parties shall, at its first session, adopt its own rules of procedure as well as those of the subsidiary bodies established by the Convention, which shall include decision-making procedures for matters not already covered by decision-making procedures stipulated in the Convention. Such procedures may include specified majorities required for the adoption of particular decisions.
4. The first session of the Conference of the Parties shall be convened by the interim secre-

gr. og skal haldinn eigi síðar en einu ári eftir gildistökudag samningsins. Eftir það skulu reglulegir fundir þings aðila haldnir árlega nema þingið ákveði annað.

5. Aukafundur þings aðila skulu haldnir á öðru tímum er þingið kann að telja nauðsynlega eða að skriflegri beiðni einhvers aðila, að því tilskyldu að innan sex mánaða frá því að skrifstofan tilkynnti aðilum um beiðnina hafi að minnsta kosti einn þriðji hluti aðila stutt hana.

6. Sameinuðu þjóðirnar, sérstofnanir þeirra og Alþjóðakjarnorkumálastofnunin, svo og hvert aðildarríki þeirra eða áheyrnarfulltrúar sem ekki er aðili að samningnum, mega eiga áheyrnarfulltrúa á fundum þings aðila. Hver sá starfshópur eða stofnun sem hæfur er í málum sem falla undir samninginn, hvort sem er á vegum einnar þjóðar eða fleiri, á vegum ríkisvalds eða einkaaðila, og tjáð hefur skrifstofunni ósk sína um að senda áheyrnarfulltrúa á þing aðila, má fá þar aðgang, nema að minnsta kosti einn þriðji hluti viðstaddra aðila andmæli því. Aðgangur og þátttaka áheyrnarfulltrúa skulu háð þeim fundarskópum sem þing aðila hefur sett.

8. gr. Skrifstofa

1. Skrifstofa er hér með sett á stofn.

2. Hlutverk skrifstofunnar skal vera:

(a) Að undirbúa fundi fyrir þing aðila og undirnefndir þess sem stofnaðar hafa verið samkvæmt samningnum, og veita þeim þjónustu eftir því sem þörf er á.

(b) Að taka saman og dreifa skýrslum sem lagðar hafa verið fyrir hana.

(c) Að greiða fyrir aðstoð við aðila, einkum þróunarlöndin, þegar þess er beðið, við að safna saman og miðla upplýsingum sem þörf er fyrir samkvæmt ákvæðum samningsins.

(d) Gera skýrslur um starfsemi hennar og leggja þær fyrir þing aðila.

(e) Að tryggja nauðsynlega samræmingu við skrifstofur annarra viðkomandi alþjóðanefnda.

tariat referred to in Article 21 and shall take place not later than one year after the date of entry into force of the Convention. Thereafter, ordinary sessions of the Conference of the Parties shall be held every year unless otherwise decided by the Conference of the Parties.

5. Extraordinary sessions of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the secretariat, it is supported by at least one-third of the Parties.

6. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State Member thereof or observers thereto not Party to the Convention, may be represented at sessions of the Conference of the Parties as observers. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, which is qualified in matters covered by the Convention, and which has informed the secretariat of its wish to be represented at a session of the Conference of the Parties as an observer, may be so admitted unless at least one-third of the Parties present object. The Admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Conference of the Parties.

Article 8 Secretariat

1. A secretariat is hereby established.

2. The functions of the secretariat shall be:

(a) To make arrangements for sessions of the Conference of the Parties and its subsidiary bodies established under the Convention and to provide them with services as required.

(b) To compile and transmit reports submitted to it;

(c) To facilitate assistance to the Parties, particularly developing country Parties, on request, in the compilation and communication of information required in accordance with the provisions of the Convention;

(d) To prepare reports on its activities and present them to the Conference of the Parties;

(e) To ensure the necessary coordination with the secretariats of other relevant international bodies;

(f) Að hefja undir allsherjarleiðsögn þings aðila þann undirbúning undir stjórnun og samninga sem nauðsynlegur er til þess að hún geti leyst sín störf með góðum árangri.

(g) Að sinna þeim öðrum verkefnum skrifstofunnar sem tilgreind eru í samningnum og hverri bókana hans, svo og öðrum störfum sem þing aðila kann að ákveða.

3. Þing aðila skal á fyrsta fundi sínum tilnefna fastaskrifstofu og gera ráðstafanir um starfsemi hennar.

9. gr.

Undirnefnd fyrir vísinda- og tækniráðgjöf

1. Undirnefnd fyrir vísinda- og tækniráðgjöf er hér með sett á stofn til að veita þingi aðila og, þar sem við á, öðrum undirstofnunum þess tímabærar upplýsingar og ráðleggingar um vísindaleg og tæknifræðileg mál varðandi samninginn. Öllum aðilum skal heimilt að taka þátt í nefnd þessari og skal hún vera fjölgreina. Hún skal samanstanda af ríkisstjórnarfulltrúum sem eru færir á sérfræðisviðum sínum. Skal hún gefa þingi aðila reglulega skýrslu um allar hliðar starfs síns.

2. Undir handleiðslu þings aðila og með því að nýta sér hæfar alþjóðlegar stofnanir sem til eru skal nefnd þessi:

(a) Sjá um mat á stöðu vísindalegrar þekkingar varðandi loftslagsbreytingar og áhrif þeirra.

(b) Undirbúa vísindalegt mat á áhrifum ráðstafana sem gerðar hafa verið til að framkvæma samninginn.

(c) Greina nýjar og skilvirkar tækninýjungar og þekkingu og ráðleggja um leiðir og ráð til að stuðla að þróun og/eða miðlun slíkrar tækni.

(d) Veita ráðleggingar um vísindaáætlanir, alþjóðlega samvinnu í rannsóknum og þróunarstarfi tengdu loftslagsbreytingum, svo og um leiðir og ráð til að efla getu einstakra þróunarlönd.

(e) Svара vísindalegum, tæknifræðilegum og aðferðafræðilegum spurningum sem þing aðila og undirstofnanir þess kunna að leggja fyrir nefndina.

(f) To enter, under the overall guidance of the Conference of the Parties, into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions; and

(g) To perform the other secretariat functions specified in the Convention and in any of its protocols and such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.

3. The Conference of the Parties, at its first session, shall designate a permanent secretariat and make arrangements for its functioning.

Article 9

Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice

1. A subsidiary body for scientific and technological advice is hereby established to provide the Conference of the Parties and, as appropriate, its other subsidiary bodies with timely information and advice on scientific and technological matters relating to the Convention. This body shall be open to participation by all Parties and shall be multidisciplinary. It shall comprise government representatives competent in the relevant field of expertise. It shall report regularly to the Conference of the Parties on all aspects of its work.

2. Under the guidance of the Conference of the Parties, and drawing upon existing competent international bodies, this body shall:

(a) Provide assessments of the state of scientific knowledge relating to climate change and its effects;

(b) Prepare scientific assessments on the effects of measures taken in the implementation of the Convention;

(c) Identify innovative, efficient and state-of-the-art technologies and know-how and advise on the ways and means of promoting development and/or transferring such technologies;

(d) Provide advice on scientific programmes, international cooperation in research and development related to climate change, as well as on ways and means of supporting endogenous capacity-building in developing countries; and

(e) Respond to scientific, technological and methodological questions that the Conference of the Parties and its subsidiary bodies may put to the body.

3. Starfssvið og starfsmörk þessarar nefndar getur þing aðila mótað nánar.

10. gr.

Undirnefnd fyrir framkvæmd samningsins

1. Undirnefnd til að sjá um framkvæmd samningsins er hér með komið á fót til að aðstoða þing aðila við að meta og athuga skilvirka framkvæmd samningsins. Í nefnd þessari skulu allir aðilar geta tekið þátt og skal hún samantanda af ríkisstjórnarfulltrúum sem eru sérfræðingar í málum sem tengjast loftslagsbreytingum. Skal stofnunin gefa þingi aðila reglulega skýrslu um allar hliðar starfs síns.

2. Undir handleiðslu þings aðila skal nefnd þessi:

(a) Fjalla um upplýsingar sem henni berast samkvæmt 1. tl. 12. gr. til að meta heildaráhrif þeirra ráðstafana sem aðilar hafa gert í ljósi nýjasta vísindalega mats sem varðar loftslagsbreytingar.

(b) Fjalla um upplýsingar sem henni berast samkvæmt 2. tl. 12. gr. til þess að aðstoða þing aðila við að gera þá athugun sem krafist er í 2. tl. (d) í 4. gr.

(c) Aðstoða þing aðila eftir því sem við á við undirbúning og framkvæmd ákvarðana sinna.

11. gr.

Fjármálagangvirki

1. Gangvirki til að sjá fyrir fjármagni með styrkjum eða tilslökunum þar með talið fjármagn fyrir miðlun á tækni er hér með skilgreint. Það skal starfa undir handleiðslu þings aðila og vera ábyrgt gagnvart því, þingið skal ákveða stefnu þess, forgangsroð verkefna og hæfniskröfur varðandi samning þennan. Starfsemi þess skal falin einni eða fleirum alþjóðlegum stofnunum sem til eru.

2. Fulltrúatala aðila í fjármálagangvirkinu skal vera í jafnvægi og réttlát innan auðskilins stjórnunarkerfis.

3. Þing aðila og sú stofnun eða stofnanir sem falið er að reka fjármálagangvirkið skulu koma sér saman um fyrirkomulag til að hrinda í framkvæmd framangreindum tölulíðum, sem skulu fela í sér eftirfarandi:

3. The functions and terms of reference of this body may be further elaborated by the Conference of the Parties.

Article 10

Subsidiary Body for Implementation

1. A subsidiary body for implementation is hereby established to assist the Conference of the Parties in the assessment and review of the effective implementation of the Convention. This body shall be open to participation by all

Parties and comprise government representatives who are experts on matters related to climate change. It shall report regularly to the Conference of the Parties on all aspects of its work.

2. Under the guidance of the Conference of the Parties, this body shall:

(a) Consider the information communicated in accordance with Article 12, paragraph 1, to assess the overall aggregated effect of the steps taken by the Parties in the light of the latest scientific assessments concerning climate change;

(b) Consider the information communicated in accordance with Article 12, paragraph 2, in order to assist the Conference of the Parties in carrying out the reviews required by Article 4, paragraph 2 (d); and

(c) Assist the Conference of the Parties, as appropriate, in the preparation and implementation of its decisions.

Article 11

Financial Mechanism

1. A mechanism for the provision of financial resources on a grant or concessional basis, including for the transfer of technology, is hereby defined. It shall function under the guidance of and be accountable to the Conference of the Parties, which shall decide on its policies, programme priorities and eligibility criteria related to this Convention. Its operation shall be entrusted to one or more existing international entities.

2. The financial mechanism shall have an equitable and balanced representation of all Parties within a transparent system of governance.

3. The Conference of the Parties and the entity or entities entrusted with the operation of the financial mechanism shall agree upon arrangements to give effect to the above paragraphs, which shall include the following:

(a) Aðferðir til að tryggja að fjármögnuð verkefni til að takast á við loftslagsbreytingar séu í samræmi við þá stefnu, forgangsverkefni og hæfniskröfur sem þing aðila hefur komið á.

(b) Aðferðir sem nota má við endurskoðun á sérstakri fjármögnunarákvörðun í ljósi þessarar stefnu, forgangsverkefna og hæfniskrafa.

(c) Að stofnunin eða stofnanirnar leggi fyrir þing aðila reglulegar skýrslur um fjármögnunarstarfsemi sína sem sé samrýmanlegt við kröfuna um ábyrgðarskyldu þá sem sett er fram í 1. tl. hér að framan.

(d) Að ákveða á fyrirjáanlegan og greinanlegan hátt þá fjármögnunarpæði sem nauðsynleg er og tiltæk til að framkvæma þennan samning og þau skilyrði sem fara skal eftir þegar sú upphæð er reglulega endurskoðuð.

4. Þing aðila skal á fyrsta fundi sínum gera ráðstafanir til að framkvæma framangreind ákvæði, með tilliti til og hliðsjón af þeim bráðabirgðaráðstöfunum sem vísað er til í 3. tl. 21. gr. og skal ákveða hvort þessum bráðabirgðaráðstöfunum skuli haldið áfram. Innan fjögurra ára eftir það skal þing aðila endurskoða fjármála-gangvirkið og gera viðeigandi ráðstafanir.

5. Þróuðum aðildarríkjum er einnig heimilt að útvega, og þróunarríkjum að notfæra sér, fjármagn sem tengt er framkvæmd samningsins eftir tvíhliða, svæðisbundnum og öðrum marghliða leiðum.

12. gr.

Miðlun upplýsinga sem tengjast framkvæmd

1. Samkvæmt 1. tl. 4. gr. skal hver aðili senda þingi aðila með aðstoð skrifstofunnar eftirfarandi upplýsingaþætti:

(a) Skrá yfir heildarútsreymi gróðurhúsalofttegunda af manna völdum, sem ekki eru undir eftirliti Montreal bókunarinnar, eftir uppsprettum og fjarlægingu þeirra eftir viðtökum, að því marki sem geta hans leyfir og nota sambærilegar aðferðir sem þing aðila styður og samþykkir.

(b) Almenn lýsing á þeim aðgerðum sem aðilinn hefur gripið til eða gerir ráð fyrir til að framkvæma samninginn.

(a) Modalities to ensure that the funded projects to address climate change are in conformity with the policies, programme priorities and eligibility criteria established by the Conference of the Parties;

(b) Modalities by which a particular funding decision may be reconsidered in light of these policies, programme priorities and eligibility criteria;

(c) Provision by the entity or entities of regular reports to the Conference of the Parties on its funding operations, which is consistent with the requirement for accountability set out in paragraph 1 above; and

(d) Determination in a predictable and identifiable manner of the amount of funding necessary and available for the implementation of this Convention and the conditions under which that amount shall be periodically reviewed.

4. The Conference of the Parties shall make arrangements to implement the above-mentioned provisions at its first session, reviewing and taking into account the interim arrangements referred to in Article 21, paragraph 3, and shall decide whether these interim arrangements shall be maintained. Within four years thereafter, the Conference of the Parties shall review the financial mechanism and take appropriate measures.

5. The developed country Parties may also provide and developing country Parties avail themselves of, financial resources related to the implementation of the Convention through bilateral, regional and other multilateral channels.

Article 12

Communication of Information related to Implementation

1. In accordance with Article 4, paragraph 1, each Party shall communicate to the Conference of the Parties, through the secretariat, the following elements of information:

(a) A national inventory of anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of all greenhouse gases not controlled by the Montreal

(b) A general description of steps taken or envisaged by the Party to implement the Convention; and

(c) Hverjar aðrar upplýsingar sem aðilinn telur skipta máli ef ná skal markmiði samningsins og heppilegt að senda með orðsendingu hans ásamt, ef gerlegt er, gögnum viðkomandi útreikningum á horfum á útstreymi um allan heim.

2. Hvert þróað aðildarríki og sérhver annar aðili sem talinn er í viðauka I skal setja inn í orðsendingu sína eftirfarandi upplýsingaþætti:

(a) Nákvæma lýsingu á þeim stefnumiðum og aðgerðum sem ákveðin hafa verið til að standa við skuldbindingu sína samkvæmt 2. tl. (a) og 2. tl. (b) 4. gr.

(b) Sérstakt mat á áhrifum sem þau stefnumið og aðgerðir sem vísað er til í tölulið (a) hér rétt á undan muni hafa á útstreymi gróðurhúsalofttegunda af manna völdum eftir uppsprettum og fjarlægingu þeirra eftir viðtökum á því tímabili sem vitnað er til í 2. tl. (a) 4. gr.

3. Að auki skal hvert þróað aðildarríki og sérhver annar þróaður aðili sem talinn er í viðauka II senda með ítarlega lýsingu á þeim ráðstöfunum sem gerðar hafa verið í samræmi við 3. 4. og 5. tl. 4. gr.

4. Þróunarlönd sem eru aðilar mega af frjálsum vilja leggja til að fjármögnuð séu verkefni, þ. m. t. sérstakar tækniáðferðir, efni, búnaður, tækni eða athafnir sem þörf væri á til að framkvæma slík verkefni og ef hægt er áætlun um allan viðbótarkostnað við að draga úr útstreymi og aukinni fjarlægingu gróðurhúsalofttegunda, svo og áætlun um þann ávinning sem af því myndi leiða.

5. Hvert þróað aðildarríki og sérhver annar aðili sem talinn er í viðauka I skal senda fyrstu orðsendingu sína innan sex mánaða frá gildistöku samningsins gagnvart þeim aðila. Hver aðili sem ekki er þannig skráður skal senda fyrstu orðsendingu sína innan þriggja ára frá gildistöku samningsins gagnvart þeim aðila eða frá því að fjármagnið samkvæmt 3. tl. 4. gr. var fánlegt. Minnst þróuðum aðilum er heimilt að senda fyrstu orðsendingu sína þegar þeim þóknast. Hve títt síðari orðsendingar berast frá aðilum, skal þing aðila ákvarða með hliðsjón af þeirri ólíku tímaáætlun sem ákveðin er í tölulið þessum.

(c) Any other information that the Party considers relevant to the achievement of the objective of the Convention and suitable for inclusion in its communication, including, if feasible, material relevant for calculations of global emission trends.

2. Each developed country Party and each other Party included in annex I shall incorporate in its communication the following elements of information:

(a) A detailed description of the policies and measures that it has adopted to implement its commitment under Article 2, paragraphs 2 (a) and 2 (b); and

(b) A specific estimate of the effects that the policies and measures referred to in subparagraph (a) immediately above will have on anthropogenic emissions by its sources and removals by its sinks of greenhouse gases during the period referred to in Article 4, paragraph 2 (a).

3. In addition, each developed country Party and each other developed Party included in annex II shall incorporate details of measures taken in accordance with Article 4, paragraphs 3, 4 and 5.

4. Developing country Parties may, on a voluntary basis, propose projects for financing, including specific technologies, materials, equipment, techniques or practices that would be needed to implement such projects, along with, if possible, an estimate of all incremental costs, of the reductions of emissions and increments of removals of greenhouse gases, as well as an estimate of the consequent benefits.

5. Each developed country Party and each other Party included in annex I shall make its initial communication within six months of the entry into force of the Convention for that Party. Each Party not so listed shall make its initial communication within three years of the entry into force of the Convention for that Party, or of the availability of financial resources in accordance with Article 4, paragraph 3. Parties that are least developed countries may make their initial communication at their discretion. The frequency of subsequent communications by all Parties shall be determined by the Conference of the Parties, taking into account the differentiated timetable set by this paragraph.

6. Upplýsingar sem aðilar senda samkvæmt þessari grein skal skrifstofan senda eins fljótt og mögulegt er áfram til þings aðila og til sérhverra undirnefnda sem hlut eiga að máli. Ef þörf krefur, er þingi aðila heimilt að athuga nánar aðferðirnar við miðlun upplýsinga.

7. Frá því á fyrsta fundi sínum skal þing aðila sjá um, ef þess er óskað, að útvega þróunar- löndum sem aðilar eru tæknilegan og fjárhags- legan stuðning við að safna saman og senda upplýsingar samkvæmt grein þessari svo og við að greina tæknilegar og fjárhagslegar þarfir sem tengjast framkomnum áætlunum og viðbragðs- aðgerðum samkvæmt 4. gr. Slíkan stuðning er öðrum aðilum, þar til bærum alþjóðlegum stofn- unum og skrifstofunni heimilt að veita eftir því sem við á.

8. Með fyrirvara um viðmiðunarreglur sam- þykktar af þingi aðila og fyrirvara um að tilkynning hafi áður borist þingi aðila, er hverjum hópi aðila heimilt að gefa út sameiginlega tilkynningu um efndir skuldbindinga sinna samkvæmt þessari grein, enda skuli sú tilkynning hafa að geyma upplýsingar um að sérhver þessara aðila hafi uppfyllt skuldbindingar sínar hver fyrir sig samkvæmt samningnum.

9. Upplýsingum sem skrifstofan hefur veitt viðtöku og aðili merkt sem trúnaðarmál í samræmi við viðmiðanir sem þing aðila ákveður, skal skrifstofan safna saman í heild til að vernda leynd þeirra áður en nokkur þeirra stofnana sem viðriðin er flutning eða endurskoðun upplýsinga fær aðgang að þeim.

10. Samkvæmt ákvæðum 9. tl. að ofan og án þess að skerða möguleika nokkurs aðila til að birta orðsendingu sína hvenær sem er, skal skrifstofan birta opinberlega orðsendingar þeirra aðila sem eiga aðild að grein þessari þegar þær eru lagðar fyrir þing aðilanna.

13. gr.

Ályktanir um mál varðandi framkvæmd

Þing aðila skal á fyrsta fundi sínum íhuga að koma á fjöhlíða ráðgjafarferli, sem aðilar geta fengið aðgang að eftir beiðni, til þess að álykta um mál varðandi framkvæmd samningsins.

6. Information communicated by Parties under this Article shall be transmitted by the secretariat as soon as possible to the Conference of the Parties and to any subsidiary bodies concerned. If necessary, the procedures for the communication of information may be further considered by the Conference of the Parties.

7. From its first session, the Conference of the Parties shall arrange for the provision to developing country Parties of technical and financial support, on request, in compiling and communicating information under this Article, as well as in identifying the technical and financial needs associated with proposed projects and response measures under Article 4. Such support may be provided by other Parties, by competent international organizations and by the secretariat, as appropriate.

8. Any group of Parties may, subject to guidelines adopted by the Conference of the Parties, and to prior notification to the Conference of the Parties, make a joint communication in fulfilment of their obligations under this Article, provided that such a communication includes information on the fulfilment by each of these Parties of its individual obligations under the Convention.

9. Information received by the secretariat that is designated by a Party as confidential, in accordance with criteria to be established by the Conference of the Parties, shall be aggregated by the secretariat to protect its confidentiality before being made available to any of the bodies involved in the communication and review of information.

10. Subject to paragraph 9 above, and without prejudice to the ability of any Party to make public its communication at any time, the secretariat shall make communications by Parties under this Article publicly available at the time they are submitted to the Conference of the Parties.

Article 13

Resolution of Questions regarding Implementation

The Conference of the Parties shall, at its first session, consider the establishment of a multilateral consultative process, available to Parties on their request, for the resolution of questions regarding the implementation of the Convention.

14. gr.

Lausn deilumála

1. Nú rís deila milli einhverra tveggja eða fleiri aðila um túlkun eða framkvæmd samnings þessa, skulu viðkomandi aðilar þá leita lausnar á henni með samningsviðræðum eða einhverjum öðrum friðsamlegum ráðum sem þeir kjósa sjálfir.

2. Þegar fullgilding, staðfesting, samþykkt eða aðild að samningi þessum fer fram, eða hvenær sem er síðar, getur aðili sem ekki er svæðisstofnun um efnahagssamvinnu lýst því yfir skriflega við vörsluaðila að varðandi hverja deilu um túlkun eða framkvæmd samningsins viðurkenni hann sem bindandi ipso facto (samkvæmt staðreyndum málsins) og án sérsamnings, með tilliti til hvers þess aðila sem samþykkir sömu skuldbindingu:

(a) Vísun deilunnar til Alþjóðadómstólsins, og /eða

(b) gerðardóms samkvæmt tilhögun sem þing aðila ákveður eins fljótt og framkvæmanlegt er, í viðauka um gerðardóm.

Aðila sem er svæðisstofnun um efnahagssamvinnu er heimilt að gefa yfirlýsingu með svipuðum árangri með tilliti til gerðardóms samkvæmt þeirri málsmeðferð sem vísað er til í tölulið (b) hér að framan.

3. Yfirlýsing sem gefin er samkvæmt 2. tl. hér að framan skal vera í gildi þar til hún rennur út samkvæmt orðalagi hennar eða þangað til þrem mánuðum eftir að skrifleg tilkynning um ógildingu hefur verið lögð inn til vörsluaðila.

4. Ný yfirlýsing, tilkynning um ógildingu eða gildislok yfirlýsingar skal á engan hátt hafa áhrif á mál sem bíða Alþjóðadómstólsins eða gerðardómstólsins, nema deiluaðilar komi sér saman um annað.

5. Með tilliti til framkvæmdar 2. tl. að ofan, hafi hlutaðeigandi aðilum tólf mánuðum eftir tilkynningu frá öðrum þeirra þess efnis að þeir eigi í deilu sín á milli ekki tekist að jafna deilumál sitt með þeim ráðum sem nefnd eru í 1. tl. hér að framan skal deilan lögð til sátta-meðferðar að beiðni hvaða deiluaðila sem er.

Article 14

Settlement of Disputes

1. In the event of a dispute between any two or more Parties concerning the interpretation or application of the Convention, the Parties concerned shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their own choice.

2. When ratifying, accepting, approving or acceding to the Convention, or at any time thereafter, a Party which is not a regional economic integration organization may declare in a written instrument submitted to the Depositary that, in respect of any dispute concerning the interpretation or application of the Convention, it recognizes as compulsory ipso facto and without special agreement, in relation to any Party accepting the same obligation:

(a) Submission of the dispute to the International Court of Justice, and/or

(b) Arbitration in accordance with procedures to be adopted by the Conference of the Parties as soon as practicable, in an annex on arbitration.

A Party which is a regional economic integration organization may make a declaration with like effect in relation to arbitration in accordance with the procedures referred to in subparagraph (b) above.

3. A declaration made under paragraph 2 above shall remain in force until it expires in accordance with its terms or until three months after written notice of its revocation has been deposited with the Depositary.

4. A new declaration, a notice of revocation or the expiry of a declaration shall not in any way affect proceedings pending before the International Court of Justice or the arbitral tribunal, unless the parties to the dispute otherwise agree.

5. Subject to the operation of paragraph 2 above, if after twelve months following notification by one Party to another that a dispute exists between them, the Parties concerned have not been able to settle their dispute through the means mentioned in paragraph 1 above, the dispute shall be submitted, at the request of any of the parties to the dispute, to conciliation.

6. Mynduð skal sáttanefnd að beiðni eins deiluaðilans. Skulu eiga sæti í nefndinni jafnmargir nefndarmenn skipaðir af hverjum hinna viðkomandi aðila, og formaður sem kosinn skal sameiginlega af nefndarmönnum þeim sem aðilar hafa skipað. Skal nefndin kveða upp ráðgefandi úrskurð, sem aðilar skulu athuga af kostgæfni.

7. Viðbótaraðferðir til sátta skal þing aðila samþykkja eins fljótt og framkvæmanlegt er í viðauka um sætt.

8. Ákvæði þessarar greinar skulu gilda um hvern þann löggjöfning sem þing aðila kann að samþykkja nema skjalið kveði á um annað.

15. gr.

Breytingar á samningnum

1. Hver aðili getur gert tillögu um breytingar á samningnum.

2. Breytingar á samningnum skal samþykkja á reglulegum þingfundi aðila. Texta hverrar breytingartillögu við samninginn skal skrifstofan senda aðilum að minnsta kosti sex mánuðum fyrir þann fund er tillagan er borinn upp til samþykktar. Skrifstofan skal einnig senda breytingatillögur þeim aðilum er undirritað hafa samning þennan svo og vörsluaðila, honum til upplýsingar.

3. Aðilar skulu gera sitt ítrasta til að koma sér saman um breytingartillögur með almennri samstöðu. Hafi allar tilraunir í þá átt reynst árangurslausar og samkomulag hefur ekki tekist, skal breytingin ef allt annað bregst samþykkt með atkvæðum þriggja fjórðu hluta þeirra aðila sem viðstaddir eru á fundinum og atkvæði greiða. Skrifstofan skal greina vörsluaðila frá hinni samþykktu breytingu og skal hann dreifa henni til allra aðila til samþykktar.

4. Staðfestingarskjöl varðandi breytingu skulu falin vörsluaðila. Breyting sem samþykkt er samkvæmt 3. tl. skal öðlast gildi gagnvart þeim aðilum sem samþykkt hafa hana á nítugasta degi frá þeim degi er vörsluaðila barst í hendur staðfestingarskjal frá að minnsta kosti þremur fjórðu hlutum aðila að samningnum.

5. Gagnvart öðrum aðilum skal breytingin öðlast gildi á nítugasta degi frá þeim degi er sá

6. A conciliation commission shall be created upon the request of one of the parties to the dispute. The commission shall be composed of an equal number of members appointed by each party concerned and a chairman chosen jointly by the members appointed by each party. The commission shall render a recommendatory award, which the parties shall consider in good faith.

7. Additional procedures relating to conciliation shall be adopted by the Conference of the Parties, as soon as practicable, in an annex on conciliation.

8. The provisions of this Article shall apply to any related legal instrument which the Conference of the Parties may adopt, unless the instrument provides otherwise.

Article 15

Amendments to the Convention

1. Any Party may propose amendments to the Convention.

2. Amendments to the Convention shall be adopted at an ordinary session of the Conference of the Parties. The text of any proposed amendment to the Convention shall be communicated to the Parties by the secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories to the Convention and, for information, to the Depositary.

3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to the Convention by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting at the meeting. The adopted amendment shall be communicated by the secretariat to the Depositary, who shall circulate it to all Parties for their acceptance.

4. Instruments of acceptance in respect of an amendment shall be deposited with the Depositary. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 above shall enter into force for those Parties have accepted it on the ninetieth day after the date of receipt by the Depositary of an instrument of acceptance by at least three-fourths of the Parties to the Convention.

5. The amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the

aðili afhendir vörsluaðila staðfestingarskjal sitt um þá breytingu.

6. Í þessari grein merkir „aðilar sem viðstaddir eru og atkvæði greiða“ þá aðila sem viðstaddir eru og greiða með- eða mótaskvæði.

16. gr.

Samþykkt viðauka við samninginn og breytingar á þeim

1. Viðaukar við samninginn skulu vera óaðskiljanlegur hluti hans og sé annað ekki skýrt tekið fram felur tilvísun í samninginn einnig í sér tilvísun í sérhvern viðauka við hann. Slíkir viðaukar skulu, án þess að skerða ákvæði 2. t. l. (b) og 7. t. l. 14. gr., einskorðast við skrár, eyðublöð og hvað annað skýringarefni sem er vísindalegs, tæknilegs, málsmeðferðalegs, eða stjórnunarlegs eðlis.

2. Viðaukar við samninginn skulu lagðir til og samþykktir samkvæmt þeirri tilhögun sem lýst er í 2. 3. og 4. t. l. 15. gr.

3. Viðauki sem samþykktur hefur verið samkvæmt 2. t. l. hér að framan skal öðlast gildi gagnvart öllum aðilum að samningnum sex mánuðum eftir að vörsluaðili tilkynnti þeim um samþykkt viðaukans, að undanskildum þeim aðilum sem kunnert hafa vörsluaðila skriflega innan þess tímabils að þeir samþykki ekki viðaukann. Viðaukinn skal taka gildi gagnvart aðilum sem afturkalla tilkynningu sína um höfnun samningsins, á nítugasta degi eftir þann dag er vörsluaðila hefur borist afturköllun slíkrar tilkynningar.

4. Tillögur til breytinga á viðaukum við samninginn og samþykkt þeirra og gildistaka skulu háð sömu meðferðarreglum og gilda um tillögur að viðaukum við samninginn, og samþykkt þeirra og gildistöku samkvæmt 2. og 3. t. l. hér að framan.

5. Feli samþykkt viðauka eða breyting á viðauka í sér breytingu á samningnum, skal sá viðauki eða breyting á viðauka ekki öðlast gildi fyrr en sú breyting á samningnum gengur í gildi.

date on which that Party deposits with the Depositary its instrument of acceptance of the said amendment.

6. For the purposes of this Article, „Parties present and voting“, means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

Article 16

Adoption and Amendment of Annexes to the Convention

1. Annexes to the Convention shall form an integral part thereof and, unless otherwise expressly provided, a reference to the Convention constitutes at the same time a reference to any annexes thereto. Without prejudice to the provisions of Article 14, paragraphs 2 (b) and 7, such annexes shall be restricted to lists, forms and any other material of a descriptive nature that is of a scientific, technical, procedural or administrative character.

2. Annexes to the Convention shall be proposed and adopted in accordance with the procedure set forth in Article 15, paragraphs 2, 3, and 4.

3. An annex that has been adopted in accordance with paragraph 2 above shall enter into force for all Parties to the Convention six months after the date of the communication by the Depositary to such Parties of the adoption of the annex, except for those Parties that have notified the Depositary, in writing, within that period of their non-acceptance of the annex. The annex shall enter into force for Parties which withdraw their notification of non-acceptance on the ninetieth day after the date on which withdrawal of such notification has been received by the Depositary.

4. The proposal, adoption and entry into force of amendments to annexes to the Convention shall be subject to the same procedure as that for the proposal, adoption and entry into force of annexes to the Convention in accordance with paragraphs 2 and 3 above.

5. If the adoption of an annex or an amendment to an annex involves an amendment to the Convention, that annex or amendment to an annex shall not enter into force until such time as the amendment to the Convention enters into force.

17. gr.

Bókanir

1. Þing aðila getur á hvaða reglulegum fundi sem er samþykkt bókanir við samninginn.
2. Texta hvernar bókunar sem tillaga hefur verið gerð um skal skrifstofan senda aðilum að minnsta kosti sex mánuðum fyrir slíkan fund.
3. Skilyrðin fyrir gildistöku hvernar bókunar skulu ákveðin með því skjali.
4. Aðilar að samningnum geta einir orðið aðilar að bókun.
5. Ákvarðanir samkvæmt hverri bókun skulu þeir einir taka sem eru aðilar að viðkomandi bókun.

18. gr.

Atkvæðisréttur

1. Hver aðili að samningnum skal hafa eitt atkvæði, að öðru leyti en því sem kveðið er á um í 2. t. hér á eftir.
2. Svæðisstofnanir um efnahagssamvinnu skulu neyta atkvæðisréttar síns í málum innan valdmarka sinna með þeim atkvæðafjölda sem nemur fjölda aðildarríkja þeirra sem eru aðilar að samningnum. Slík stofnun skal ekki neyta atkvæðisréttar síns ef eitthvert aðildarríkja hennar neytir atkvæðisréttar síns og öfugt.

19. gr.

Vörsluaðili

Aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna skal vera vörsluaðili samningsins og bókana þeirra sem samþykktar eru samkvæmt 17. gr.

20. gr.

Undirritun

Samningur þessi skal liggja frammi til undirritunar af hálfu aðildarríkja Sameinuðu þjóðanna eða hvernar sérstofnana þeirra eða sem eru aðilar að Samþykktum alþjóðadómstólsins og af hálfu svæðisstofnana um efnahagssamvinnu í Ríó de Janeiro meðan Heimsráðstefna Sameinuðu þjóðanna um umhverfi og þróun stendur yfir, og eftir það í höfuðstöðvum Sameinuðu þjóðanna í New York frá 20. júní 1992 til 19. júní 1993.

Article 17

Protocols

1. The Conference of the Parties may, at any ordinary session, adopt protocols to the Convention.
2. The text of any proposed protocol shall be communicated to the Parties by the secretariat at least six months before such a session.
3. The requirements for the entry into force of any protocol shall be established by that instrument.
4. Only Parties to the Convention may be Parties to a protocol.
5. Decisions under any protocol shall be taken only by the Parties to the protocol concerned.

Article 18

Right to Vote

1. Each Party to the Convention shall have one vote, except as provided for in paragraph 2 below.
2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to the Convention. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right, and vice versa.

Article 19

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of the Convention and of protocols adopted in accordance with Article 17.

Article 20

Signature

This Convention shall be open for signature by States Members of the United Nations or of any of its specialized agencies or that are Parties to the Statute of the International Court of Justice and by regional economic integration organizations at Rio de Janeiro, during the United Nations Conference on Environment and Development, and thereafter at United Nations Headquarters in New York from 20 June 1992 to 19 June 1993.

21. gr.

Bráðabirgðaráðstafanir

1. Því hlutverki skrifstofunnar sem lýst er í 8. gr. verður til bráðabirgða sinnt af skrifstofunni sem komið var á fót af Allsherjarþingi Sameinuðu þjóðanna með ályktun nr. 45/212 frá 21. desember, 1990, þangað til lokið er fyrsta fundi þings aðila.

2. Yfirmaður þeirrar bráðabirgðaskrifstofu sem lýst er í 1. tl. hér að framan mun hafa náið samstarf við Milliríkjanefndina um loftslagsbreytingar til að sjá um að Nefndin geti brugðist við þörfinni fyrir hlutlægar vísindalegar og tæknilegar ráðleggingar. Einnig mætti ráðgast við aðra hlutaðeigandi vísindastofnanir.

3. The Global Environmental Facility á vegum Þróunarstofnunar Sameinuðu þjóðanna, Umhverfisstofnunar Sameinuðu þjóðanna og Alþjóðabankans skal vera sú alþjóðlega stofnun sem falið er að reka til bráðabirgða það fjármála-gangvirki sem lýst er í 11. gr. Í sambandi við þetta ætti að endurskipuleggja the Global Environmental Facility og aðild að henni gerð almenn til að uppfylla skilyrði 11. gr.

22. gr.

Fullgilding, staðfesting, samþykkt eða aðild

1. Samningur þessi skal háður fullgildingu, staðfestingu, samþykkt eða aðild ríkja og svæðisstofnana um efnahagssamvinnu. Hann skal liggja frammi til aðildar frá þeim degi er samningurinn er lokaður fyrir undirritun. Fullgildingar-, staðfestingar-, samþykktar- eða aðildarskjöl skal fela vörsluaðila til varðveislu.

2. Hver sú svæðisstofnun um efnahagssamvinnu sem gerist aðili að samningnum án þess að nokkurt aðildarríkja hennar sé aðili skal háð öllum skuldbindingum samkvæmt samningnum. Ef eitt eða fleiri aðildarríki slíkrar stofnunar eru aðilar að samningnum skulu stofnunin og aðildarríki hennar ákveða hverja ábyrgð hver um sig beri fyrir að staðið sé við skuldbindingar þeirra gagnvart samningnum. Í slíkum tilvikum skal stofnuninni og aðildarríkjum hennar ekki heimilt að neyta samtímis réttar síns samkvæmt samningnum.

Article 21

Interim Arrangements

1. The secretariat functions referred to in Article 8 will be carried out on an interim basis by the secretariat established by the General Assembly of the United Nations in its resolution 45/212 of 21 December 1990, until the completion of the first session of the Conference of the Parties.

2. The head of the interim secretariat referred to in paragraph 1 above will cooperate closely with the Intergovernmental Panel on Climate Change to ensure that the Panel can respond to the need for objective scientific and technical advice. Other relevant scientific bodies could also be consulted.

3. The Global Environment Facility of the United Nations Development Programme, the United Nations Environment Programme and the International Bank for Reconstruction and Development shall be the international entity entrusted with the operation of the financial mechanism referred to in Article 11 on an interim basis. In this connection, the Global Environment Facility should be appropriately restructured and its membership made universal to enable it to fulfil the requirements of Article 11.

Article 22

Ratification, Acceptance, Approval or Accession

1. The Convention shall be subject to ratification, acceptance, approval or accession by States and by regional economic integration organizations. It shall be open for accession from the day after the date on which the Convention is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depositary.

2. Any regional economic integration organization which becomes a Party to the Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to the Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention concurrently.

3. Í fullgildingar-, staðfestingar-, samþykktar- eða aðildarskjölum sínum skulu svæðisstofnanir um efnahagssamvinnu lýsa yfir hvert valdsvið þeirra sé varðandi mál sem samningurinn tekur til. Stofnanir þessar skulu einnig tilkynna vörsluaðila, sem síðan tilkynnir aðilum, um sérhverja verulega breytingu á valdsviði þeirra.

23. gr.

Gildistaka

1. Samningurinn skal öðlast gildi á nítugasta degi eftir afhendingu fimmtugasta fullgildingar-, staðfestingar-, samþykktar- eða aðildarskjals.

2. Gagnvart hverju því ríki eða svæðisstofnun um efnahagssamvinnu sem fullgildir, staðfestir eða samþykkir samninginn eða gerist aðili að honum eftir að fimmtugasta fullgildingar-, staðfestingar-, samþykktar- eða aðildarskjal hefur verið afhent, skal samningurinn öðlast gildi á nítugasta degi eftir að það ríki eða sú svæðisstofnun um efnahagssamvinnu hefur afhent fullgildingar-, staðfestingar-, samþykktar- eða aðildarskjal sitt.

3. Hvað 1. og 2. tl. snertir skal skjal sem svæðisstofnun um efnahagssamvinnu afhendir ekki talið sem viðbót við skjöl sem aðildarríki hennar afhenda.

24. gr.

Fyrirvarar

Enga fyrirvara má gera við samninginn.

25. gr.

Uppsögn

1. Hvenær sem er eftir að þrjú ár eru liðin frá því að samningurinn öðlaðist gildi gagnvart aðila getur hann sagt honum upp með skriflegri tilkynningu til vörsluaðila.

2. Hver slík uppsögn skal öðlast gildi er eitt ár er liðið frá því er vörsluaðili veitti viðtöku tilkynningu um uppsögn eða á þeim síðari degi er tilgreindur kann að vera í tilkynningu um uppsögn.

3. Hver sá aðili sem segir upp aðild að samningnum skal talinn einnig hafa sagt upp aðild að hverri þeirri bókun sem hann er aðili að.

3. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, regional economic integration organizations shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention. These organizations shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any substantial modification in the extent of their competence.

Article 23

Entry into Force

1. The Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For each State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves the Convention or accedes thereto after the deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or regional economic integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3. For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States members of the organization.

Article 24

Reservations

No reservations may be made to the Convention.

Article 25

Withdrawal

1. At any time after three years from the date on which the Convention has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

3. Any Party that withdraws from the Convention shall be considered as also having withdrawn from any protocol to which it is a Party.

26. gr.

Gildir textar

Frumrit sammings þessa, en arabískur, kínverskur, enskur, franskur, rússneskur og spænskur texti hans eru jafngildir, skal afhenda aðalfrankvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna til varðveislu.

Þessu til staðfestu hafa undirrituð, sem til þess hafa lögfullt umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í New York hinn 9. maí 1992.

Viðauki I

Ástralía
Austurríki
Belarus*
Belgía
Búlgaría*
Kanada
Tékkóslóvakía*
Danmörk
Evrópubandalagið
Eistland*
Finnland
Frakkland
Þýskaland
Grikkland
Ungverjaland*
Ísland
Írland
Ítalía
Japan
Lettland*
Lítháen*
Lúxembúrg
Holland
Nýja-Sjáland
Noregur
Pólland*
Portúgal
Rúmenía*
Rússneska sambandið*
Spánn
Svíþjóð
Sviss
Tyrkland
Úkraína*
Stóra-Bretland og
Norður-Írland
Bandaríki Norður-Ameríku.

* lönd sem eru að skipta yfir í markaðsbúskap

Article 26

Authentic Texts

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS THEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

DONE at New York this ninth day of May one thousand nine hundred and ninety-two.

ANNEX I

Australia
Austria
Belarus^a
Belgium
Bulgaria^a
Canada
Czechoslovakia^a
Denmark
European Community
Estonia^a
Finland
France
Germany
Greece
Hungary^a
Iceland
Ireland
Italy
Japan
Latvia^a
Lithuania^a
Luxembourg
Netherlands
New Zealand
Norway
Poland^a
Portugal
Romania^a
Russian Federation^a
Spain
Sweden
Switzerland
Turkey
Ukraine^a
United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland
United States of America

^a Countries that are undergoing the process of transition to a market economy.

Viðauki II

Ástralía
 Austurríki
 Belgía
 Kanada
 Danmörk
 Evrópubandalagið
 Finnland
 Frakkland
 Þýskaland
 Grikkland
 Ísland
 Írland
 Ítalía
 Japan
 Lúxembúrg
 Holland
 Nýja-Sjáland
 Noregur
 Portúgal
 Spánn
 Svíþjóð
 Sviss
 Tyrkland
 Stóra-Bretland og
 Norður-Írland
 Bandaríki Norður-Ameríku

ANNEX II

Australia
 Austria
 Belgium
 Canada
 Denmark
 European Community
 Finland
 France
 Germany
 Greece
 Iceland
 Ireland
 Italy
 Japan
 Luxembourg
 Netherlands
 New Zealand
 Norway
 Portugal
 Spain
 Sweden
 Switzerland
 Turkey
 United Kingdom of Great Britain
 and Northern Ireland
 United States of America

894. Tillaga til þingsályktunar [536. mál]

um fullgildingu rammasamnings Sameinuðu þjóðanna um loftslagsbreytingar.

(Lögð fyrir Alþingi á 116. löggjafarþingi 1992–93.)

Alþingi ályktar að heimila ríkisstjórninni að fullgilda fyrir Íslands hönd rammasamning Sameinuðu þjóðanna um loftslagsbreytingar sem gerður var í New York 9. maí 1992.

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

Með þingsályktunartillögu þessari fer ríkisstjórnin þess á leit að Alþingi heimili fullgildingu rammasamnings Sameinuðu þjóðanna um loftslagsbreytingar sem gerður var í New York 9. maí 1992. Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með þingsályktunartillögu þessari.

Upphitun andrúmsloftsins og breytingar á veðurfari, sem óhjákvæmilega fylgja í kjölfarið, eru mikið áhyggjuefni. Meðalhiti við yfirborð jarðar er nú um 15 gráður á Celsíus og hefur verið nokkuð stöðugur um langt skeið, þ.e. í nokkur hundruð milljónir ára. Ein meginástæðan fyrir þessum stöðugleika eru lofttegundir í andrúmsloftinu sem draga í sig hitageisla og hita loftið. Þessar lofttegundir virka á svipaðan hátt og gler í gróðurhúsi. Þær hleypa sýnilegri geislun sólar tiltölulega vel í gegn, en soga í sig meginhluta innrauðrar geislunar frá yfirborði jarðar. Hugtakið „gróðurhúsaáhrif“ vísar til þessa.

Talið er að hiti andrúmsloftsins sé um 33 gráðum hærra en ef gróðurhúsaáhrifa nyti ekki. Án þeirra væri jörðin með öllu óbyggileg og meðalhiti 18 gráðu frost í stað 15 stiga hita eins og nú er. Þetta er nefnt hér til að minna á að gróðurhúsaáhrifin sjálf eru ekki bölvaldur, þvert á móti eru þau nauðsynleg til að skapa lífvænleg skilyrði á jörðinni. Vandamálið, sem við blasir, stafar af því að styrkur þeirra lofttegunda, sem valda gróðurhúsaáhrifum, hefur aukist verulega í andrúmsloftinu. Þessi aukning á að miklu leyti rætur að rekja til mannlegra athafna, þá einkum til verulegrar og stöðugar aukningar á útstreymi koltvíoxíðs, en einnig annarra efna, svo sem metans, tvíköfnunarefnisoxíðs, ósons, klórflúorkolefnis og halóna. Á sl. 150 árum hefur styrkur koltvíoxíðs í andrúmsloftinu aukist um 25%. Tvær meginástæður eru fyrir þessari aukningu: Eldsneytisnotkun og gróðureyðing.

Haldi svo fram sem horfir mun styrkur koltvíoxíðs í andrúmsloftinu tvöfaldast á næstu öld. Það er einnig mat vísindamanna að þótt brennsla kolefnisríkra jarðefna og gróðureyðing, einkum eyðing skóga, aukist ekki umfram það sem nú er þá muni styrkur koltvíoxíðs í andrúmsloftinu samt sem áður aukast verulega uns jafnvægi næst að einni öld liðinni. Aukning gróðurhúsaáhrifa leiðir til röskunar á veðurfari jarðar með ófyrirsjáanlegum afleiðingum. Sterkar líkur eru á að hlýna muni á jörðinni á næstu áratugum, en óvíst er hve mikið mun hlýna. Slíkar breytingar hefðu í för með sér þurrka, hækkun á yfirborði sjávar og aðrar skaðlegar afleiðingar fyrir lífsskilyrði.

Þjóðir heims hafa almennt viðurkennt þessa hættu og nauðsyn á alþjóðlegri samvinnu um aðgerðir til að stemma stigu við auknum gróðurhúsaáhrifum. Einstök ríki og ríkjasambönd hafa á undanförunum árum sett sér markmið um að draga úr útstreymi koltvíoxíðs út í andrúmsloftið. Í því samhengi er vert að nefna að norræna umhverfisáætlunin frá 1989 hefur að geyma tilmæli um aðgerðir til að draga úr koltvíoxíðsmengun. Á ráðherrafundi, sem haldinn var í tengslum við aðra alþjóðlegu veðurfarsráðstefnu Sameinuðu þjóðanna í Genf í nóvember 1990, samþykktu umhverfisráðherrar EB- og EFTA-ríkja

anna ásamt umhverfisráðherrum Ástralíu, Kanada, Japans og Nýja-Sjálands að stefna að því að draga úr útstreymi koltvíoxíðs þannig að það verði ekki meira um aldamótin en það var í viðkomandi landi árið 1990.

Rammasamningur Sameinuðu þjóðanna um loftslagsbreytingar er afrakstur þeirrar alþjóðlegu samvinnu, sem átt hefur sér stað á undanförunum árum, um rannsóknir á gróðurhúsaáhrifum, mat á niðurstöðum og mótun leiða til úrbóta. Í nóvember 1988 kom saman í fyrsta sinn samvinnunefnd ríkja um veðurfarsbreytingar (IPCC). Nefndin var stofnuð af Umhverfisstofnun Sameinuðu þjóðanna (UNEP) og Alþjóðaveðurfræðistofnuninni (WMO). Í kjölfar fyrstu skýrslu nefndarinnar, sem kom út í ágúst 1990, stofnaði allsherjarþing Sameinuðu þjóðanna samninganefnd ríkja um alþjóðlegan samning til að stemma stigu fyrir loftslagsbreytingum (INCC). Nefnd þessi kom fyrst saman í janúar 1991 og lauk gerð samningsins í New York 9. maí 1992. Ísland tók þátt í lokagerð samningsins. Samningurinn var lagður fram til undirritunar á ráðstefnu Sameinuðu þjóðanna um umhverfi og þróun í Rio de Janeiro. Eiður Guðnason umhverfisráðherra undirritaði samninginn fyrir Íslands hönd 12. júní 1992. Samningurinn hefur ekki öðlast gildi.

Samningurinn fjallar um loftslagsbreytingar af manna völdum. Um er að ræða stefnumarkandi rammasamning sem kveður ekki á um ákveðnar aðgerðir, en gert er ráð fyrir að aðildarríki semji og samþykki bókunir við samninginn. Með aðild að honum gangast samningsaðilar, hver um sig og sameiginlega, undir þá skuldbindingu að stemma stigu fyrir auknum gróðurhúsaáhrifum með því að draga úr útstreymi gróðurhúsalofttegunda af manna völdum og vega upp á móti útstreymi gróðurhúsalofttegunda með því að vernda og auka, þar sem við á, lífmassa, skóga og höf og önnur vistkerfi á landi, á ströndum og í hafi.

Samningurinn hefur þannig ekki að markmiði að stöðva loftslagsbreytingar af manna völdum, heldur að stuðla að aðgerðum sem miðast við að halda loftslagsbreytingum í því horfi sem vistkerfi jarðar getur lagað sig að. Þess ber að geta að ákvæði samningsins taka ekki til gróðurhúsalofttegunda sem eru á skrá Montreal-bókunarinnar um efni sem valda rýrnun ósonlagsins sem er bókun við Vínarsamninginn um vernd ósonlagsins.

Í 4. gr. samningsins er að finna þær skuldbindingar sem íslensk stjórnvöld taka á sig gerist Ísland aðili að samningnum. Þær eru eftirfarandi:

- Að gefa út og leggja fyrir þing aðila, innan sex mánaða frá gildistöku samningsins hvað Ísland varðar og reglulega eftir það, skrá yfir áætlað útstreymi gróðurhúsalofttegunda af manna völdum fram til aldamóta, eftir uppsprettum og fjarlægingu þeirra eftir viðtökum.
- Að semja, framkvæma og endurskoða reglulega áætlun um aðgerðir til að draga úr og vega upp á móti útstreymi gróðurhúsalofttegunda af manna völdum. Áætlunina skal birta og hana ber að leggja fyrir þing aðila innan sex mánaða frá gildistöku samningsins hvað Ísland varðar og reglulega eftir það. Hún skal ná til aldamóta og fela í sér stefnumið og ráðstafanir sem miða að því að Ísland, eitt sér eða í samvinnu við önnur ríki, sem upp eru talin í viðauka I (OECD-ríki), takmarki útstreymi á koltvísýringi og öðrum gróðurhúsalofttegundum af manna völdum. Miða skal við að útstreymið verði ekki meira um aldamót en það var árið 1990. Þess ber þó að geta að ofangreint markmið, sem vísað er til í samningnum, felur ekki í sér lagalega skuldbindingu. Gert er ráð fyrir að tekið skuli tillit til aðgerða sem þjóðir hafa gripið til fyrir árið 1990.
- Að vernda og auka viðtaka og geyma fyrir gróðurhúsalofttegundir, þar með talin lífmassi, skógar, höf og önnur vistkerfi á landi, á ströndum og í hafi.

- Að taka tillit til sjónarmiða er varða loftslagsbreytingar í framkvæmdum og við stefnumótun og gera viðeigandi ráðstafanir til að meta og draga úr áhrifum þeirra á loftslagið.
- Að stuðla að menntun, þjálfun og aukinni meðvitund almennings varðandi loftslagsbreytingar.
- Að taka þátt í vísindalegri samvinnu og samvinnu um miðlun tækni, rannsóknir, vöktun og miðlun ýmiss konar upplýsinga.
- Að veita fé til aðstoðar þróunarlöndum við að framkvæma skuldbindingar þeirra samkvæmt samningnum.

Þess ber að geta að í samningnum er lögð rík áhersla á að samningsaðilar beiti kostnaðarhagkvæmum aðgerðum til að ná settum markmiðum, m.a. með sameiginlegum aðgerðum einstakra ríkja. Þannig geti ríki fullnægt skuldbindingum sínum að einhverju leyti með því að aðstoða önnur lönd við að draga úr útstreymi gróðurhúsalofttegunda heima fyrir. Ríki geti jafnframt komið sér saman um að ná sameiginlega markmiði samningsins. Slík samvinna gæti falið í sér að þau tækju á sig mismikla skerðingu í samræmi við magn útstreymis og efnahagslegar aðstæður. Verið er að móta skilgreiningu á sameiginlegum aðgerðum ríkja sem væntanlega verður lögð fram til samþykktar á fyrsta fundi samningsaðila. Jafnframt er á það lögð áhersla að við gerð áætlana skuli hvert aðildarríki eða svæðisstofnun um efnahagslega samvinnu leitast við að hanna ráðstafanir sem falla vel að þeirra eigin efnahagslegu og félagslegu aðstæðum. Áætlanir skulu byggðar á viðeigandi vísindalegum, tæknilegum og efnahagslegum þáttum og stöðugt endurmetnar í ljósi nýrra niðurstaðna á þessum sviðum.

Í 14. gr. samningsins er fjallað um lausn deilumála og ýmsir valkostir taldir upp. Talið er rétt að Ísland samþykki gerðardómsmeðferð vegna deilna sem upp koma vegna túlkunar eða framkvæmdar samningsins, sbr. 2. tölul. 14. gr.

Í framhaldi af ofangreindri samþykkt umhverfisráðherra á annarri veðurfarsráðstefnu Sameinuðu þjóðanna árið 1990 skipaði þáverandi umhverfisráðherra, Júlíus Sólnes, sérfræðinganefnd til að kanna útstreymi koltvíoxíðs á Íslandi árið 1990. Nefndinni var einnig falið að leita leiða til að draga úr útstreymi koltvíoxíðs hér á landi og semja framkvæmdaáætlun um hvernig ná megi settu markmiði árið 2000. Nefndin ákvað í samráði við umhverfisráðherra að kanna einnig útstreymi annarra lofttegunda sem valda gróðurhúsaáhrifum.

Nefndin hóf störf vorið 1991 og var fyrsta verk hennar að kanna uppsprettur koltvíoxíðs og annarra gróðurhúsalofttegunda hér á landi og meta hve mikið af þessum efnu er losað út í andrúmsloftið af manna völdum árlega. Nefndin birti niðurstöður úr þessari könnun í skýrslu sem ber heitið *Útstreymi gróðurhúsalofttegunda á Íslandi árið 1990* og gefin var út af umhverfisráðuneytinu í maí 1992.

Þannig hefur hluta þeirra skuldbindinga, sem samningurinn felur í sér, verið fullnægt. Næsta verkefni nefndarinnar verður að meta útstreymi gróðurhúsalofttegunda á Íslandi fram til aldamóta og gera áætlun um ráðstafanir og aðgerðir til að fullnægja markmiði samningsins. Ýmsir möguleikar eru fyrir hendi hér á landi til að draga úr gróðurhúsaáhrifum af manna völdum. Þær aðgerðir, sem hér um ræðir, mundu einnig stuðla að þjóðhagslegum hagnaði, lausn annarra verkefna á sviði umhverfismála og aukinni framkvæmd þeirra skuldbindinga sem Ísland hefur undirgengist á sviði þróunaraðstoðar. Má þar nefna aukna notkun innlendra orkugjafa í stað innflutts jarðefnaeldsneytis í iðnaði og samgöngum, úrbætur í sorphirðu og sorpförgun, orkusparnað í samgöngum og við fiskveiðar, aukna skógrækt og landgræðslu, bætt náttúruvernd og samvinnu Íslands og

annarra ríkja á sviði nýtingar jarðvarma og virkjunar fallvatna. Þegar er unnið að framgangi þessara verkefna.

Ríkisstjórnin hefur samþykkt stefnumótun í umhverfismálum þar sem m.a. er lögð áhersla á ýmsar aðgerðir til að draga úr og vega upp á móti ústreymi gróðurhúsalofttegunda hér á landi. Stefnumótunin kveður jafnframt á um að gerð verði framkvæmdaáætlun fyrir hvern atvinnuveg er stuðli að sjálfbærri þróun atvinnuvegarins, m.a. með tilliti til sjónarmiða er varða loftslagsbreytingar.